VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

X. évfolyam, 2991. szám | 4 oldal, 20 bani | 1954. október 2, szombat

Lapunk tartalmából:

— Anyagok az RMP II. kongresszusára — Az irányelv-tervezet megvitatása (2. oldal).

— Nevezetes történelmi évforduló — (Az I. Internacionálé megalapításának 90. évfordulójára) (2. oldal).

— Pártélet — Az igazgató jelentése a pártalapszervezet előtt (3. oldal).

— Kinai ének- és táncegyüttes látogatása a fővárosi Mao Ce-tung gyárban (3. oldal).

— Gyorsitsák meg a huskvóta begyüjtését Körösrajonban (3. oldal).

— A szovjet emberek köszöntik a nagy kinai népet — N. Sz. Hruscsov elvtárs üdvözlő beszéde a pekingi repülőtéren (4. oldal).

— Szovjet-svéd egyezmény a hajótöröttek közös megmentésére (4. oldal).

— Kémkedést szervez az USA a Német Demokratikus Köztársaság ellen (4. oldal).

— Amerikai lapnak nyilatkozott Mendés-France a londoni értekezlet előtt (4. oldal).

Az ENSz tagság hazánk elvitathatatlan joga

Népköztársaságunk kormánya nagyfontosságu nyilatkozatot hozott nyilvánosságra. E történelmi jelentőségü okmány ujabb igazolása népi demokratikus hazánk szilárd elhatározottságának, hogy résztvegyen abban a felelősségteljes munkában, amely az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmányában megjelölt célkitüzések megvalósitására hivatott.

„A Román Népköztársaság képes arra, hogy teljesitse az alapokmányban előirt kötelezettségeket és szándékában van azokat teljesiteni" — hangoztatja a kormánynyilatkozat. Ugyanakkor rávilágit azokra a tényekre, amelyek jogossá teszik a Román Népköztársaság kormányának követelését: „Bizonyitja ezt az ország egész bel- és külpolitikája, amelyet 1944 augusztus 23 óta folytat, azóta, amióta a román nép a fasiszta rendszer megdöntésével kivivta függetlenségét és nemzeti szuverenitását".

Olyan sulyos szavak ezek, amelyeket hazánk minden becsületes embere saját legbensőbb érzelmei nyilvánitásával fogad el. De nemcsak Népköztársaságunk dolgozó tömegei, nemcsak a Szovjetunió és a Kinai Népköztársaság, valamint a testvéri népi demokratikus országok népei tanusitják a nyilatkozat szavainak megdönthetetlen igazát.

Igazunk mellett kiállnak a tőkésországok dolgozó tömegei, sőt nem egy tőkésország kormánya is. Erre mutat a nyilatkozatnak az a része, amely hangsulyozza, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének egyre több tagja nyilatkozott kedvezően a Román Népköztársaságnak az ENSz-be és az ENSz szakintézményeibe való felvétele ügyében.

Kormányunk szilárd elhatározottsága, hogy tevékenységével hozzájáruljon ahhoz, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete hivatása magaslatára emelkedjék. Nyilvánvaló, hogy ez csak ugy valósulhat meg, ha a Kinai Népköztársaságot, mint az Egyesült Nemzetek Szervezete tagját visszahelyezik jogaiba és igazságosan oldják meg azoknak az államoknak — köztük a Román Népköztársaságnak is — ügyét, amelyek felvételüket kérték az ENSz-be.

Felvételünk mellett olyan hatalmas pártfogó emel szót, mint a Szovjetunió, amely minden nép jogos kivánságának legőszintébb szószólója. A Szovjetunió szivós harcot folytat évek óta, hogy Románia, Magyarország és Bulgária, valamint a többi felvételüket kérő országok tagjai legyenek az Egyesült Nemzetek Szervezetének. Támogatják felvételünket több tőkés ország kormányai is, sőt olyan ország is, amely tagja az Atlanti Szövetségnek.

Az ENSz Politikai Bizottsága 1952 januárjában elfogadta a Szovjetunió javaslatát, amelyben 14 ország, közöttük a Román Népköztársaság felvételét ajánlotta az ENSz Politikai Bizottságának. A szovjet javaslat mellett 21 állam szavazott, közöttük Svédország, Argentina, egész sor ázsiai és más ország küldöttsége, a szocialista tábor államain kivül. A javaslat ellen csupán 11 szavazatot adtak le, tehát az ENSz közgyülésének magáévá kellett volna tennie a politikai bizottság által elfogadott javaslatot.

Tudvalevően Románia és a többi állam felvétele mellett szavazott Norvégia, az Atlanti Szövetség tagja, valamint India és Burma is az ENSz különleges politikai bizottságának 1953 évi őszi vitájában.

Senki sem állithatja a felsorolt tőkésországok kormányairól, hogy hivei lennének országunk szocialista átalakitása gondolatának. Nagyon jól tudják e kormányok, hogy Románia, Magyarország, Bulgária, Albánia a szocializmus táborához tartozó országok. Mégis, politikai és társadalmi berendezkedésük különbözősége ellenére készek együttmüködni a szocializmust épitő országokkal, mert világosan látják, hogy a békéért, a nemzetközi ellentéteknek csökkentéséért vivott harc egyaránt érdeke valamennyi népnek politikai hovátartozásukra való tekintet nélkül.

Felmerül a kérdés, miért nem sikerült mindeddig ezeknek az országoknak elfoglalni helyüket az Egyesült Nemzetek Szervezetében? Tudvalevően hazánk az első államok között szerepel, amelyek felvételüket kérték az ENSz-be.

Világosan megmutatkozik, hogy a felvételüket kérő országok ellen az Amerikai Egyesült Államok kormánya és azok a kormányok foglalnak állást, amelyek ilyen vagy olyan formában, de az Amerikai Egyesült Államok járószalagján sinylődnek. Az Amerikai Egyesült Államok kormánya még csak arra sem fektet sulyt, hogy állásfoglalását hazánk és a többi felvételüket kérő országok ENSz-tagsága ellen legalább elfogadhatónak látszó érvekkel támassza alá.

Mit mondott például Austin, az Egyesült Államok küldötte tavaly ősszel a Biztonsági Tanácsban? „Az a politika, amelyet... Albánia, a Mongol Népköztársaság, Magyarország, Románia és Bulgária mostanában folytat, véleményünk szerint nem jogositja fel őket a tagságra. De meg akarom magyarázni: az Egyesült Államok örömmel támogatná ezeknek az országoknak a felvételét, ha megváltoztatnák politikájukat" — hangzott az USA küldöttének kijelentése.

Szükséges-e ehhez a félreérthetetlen nyilatkozathoz bővebb magyarázat? Az Egyesült Államok kormánya ezek szerint az ENSz-tagságot zsarolási célokra akarja felhasználni. A „megváltoztatott politika" szólama alatt az Egyesült Államok kormánya Románia és a többi felvételét kérő ország gazdasági életének kiszolgáltatását követeli az USA monopoltőkései számára. Hazánk szempontjából az amerikai követelés azt jelentené, hogy az ország olyan politikát folytasson, amely ugyanugy, mint a polgári tőkéskormányok idején, a monopoltőkések prédájául dobja oda az ország földalatti és földfeletti kincseit, gazdasági és kulturális életét.

Természetesen hazánk dolgozó népe még a gondolatát is elveti az ilyen cselekedeteknek.

Népköztársaságunk kormányának nyilatkozata olyan fenntkölt célkitüzésekről tesz bizonyságot, amelyek a világ minden becsületes emberének szemében magasan az Egyesült Államok kormányának erkölcsi szinvonala fölé emeli kormányunkat. Mi együttélni és együttmüködni akarunk a világ minden népével, tekintet nélkül azok társadalmi-politikai berendezkedésükre. Célunk a békeszerető emberek közös problémáinak együttes munkával való megoldása és ezért részt kérünk az Egyesült Nemzetek Szervezetének munkájából.

Dag Hammarskjold, az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkára nem tagadta, hogy az a tény, miszerint az európai országoknak csaknem fele nem vesz részt az Egyesült Nemzetek Szervezetének munkálataiban, csökkenti az ENSz hatékonyságát és befolyását.

Olyan szavak ezek, amelyeknek meggondolásra kell késztetniök minden államot, minden kormányt, amely népeinek a békére való törekvését tartja szemelőtt. Hazánk részvétele az Egyesült Nemzetek Szervezetének munkájában értékes hozzájárulás lenne a népek legbensőbb óhajának megvalósitásához, az országok közötti kapcsolatok kiszélesitése, a tartós béke és biztonság megteremtése terén.

Diszgyülés a fővárosban a Kinai Népköztársaság kikiáltásának 5. évfordulója alkalmából

Az SzKT szinházában csütörtök este diszgyülés zajlott le a Kinai Népköztársaság kikiáltásának 5. évfordulója alkalmából.

A diszgyülésen a következő elvtársak vettek részt: Gh. Gheorghiu-Dej, I. Chisinevschi, Chivu Stoica, Mogyorós Sándor, Emil Bodnăras hadseregtábornok, Petre Borilă, Constantin Pirvulescu, D. Coliu, Al. Drăghici, M. Dalea, dr. C. I. Parhon akadémikus professzor, S. Bughici, Constanta Crăciun, Sorin Toma, Liuba Chisinevschi, A. Bunaciu, az RMP KV-nek, a kormánynak és a Nagy Nemzetgyülés Elnökségének tagjai, a központi intézmények és a társadalmi szervezetek vezetői, tábornokok és tisztek, tudósok, müvészek és a szocialista versenyek élenjárói.

Az ünnepség az RNK, a Kinai NK és a Szovjetunió himnuszaival kezdődött.

A gyülést Constanta Craciun müvelődésügyi miniszter nyitotta meg.

Beszédet mondott I. Chisinevschi, a minisztertanács első elnökhelyettese, az RMP KV politbürójának tagja.

Ezután Van Ju-pin, a Kinai NK bukaresti nagykövete beszélt.

A megjelentek lelkesen tüntettek a román és a kinai nép megbonthatatlan barátsága, a béke, a demokrácia és a szocializmus nagy tábora és annak vezetője, a nagy Szovjetunió mellett.

Az ünnepség a kinai felszabaditó néphadsereg és a hazai fegyveres erők ének- és táncegyüttesének müsorával fejeződött be.

A II. pártkongresszus és november 7 tiszteletére

A vállalt kötelezettségek teljesitéséért

Üzemeink, gyáraink, vállalataink, szövetkezeteink dolgozói fokozódó lelkesedéssel készülnek a II. pártkongresszus és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulója fogadására. A kötelezettségvállalások, amelyek a két ünnep köszöntésére elhangzottak, részben már megvalósultak, részben pedig a megvalósulás utján haladnak.

A „Vörös Lobogó" gyárban

A vagongyár ujitási irodáját az utóbbi időben szinte naponta 1—2 ujitással, észszerüsitéssel keresik fel a gyár dolgozói. A gyár munkásai szeretettel készülődnek a II. pártkongresszus és november 7 köszöntésére és ujitásokkal, észszerüsitésekkel igyekeznek a vállalt kötelezettségek teljesitését megkönnyiteni.

A féktuskók öntésénél rendkivül fontos ujitást alkalmaznak: a formaszekrényt 20 fokos szögben helyezik el az eddigi vizszintes helyzet helyett. Ezáltal a salak nem hatol az öntvény belsejébe, hanem felgyülemlik a tetején. Az ujitás azonkivül lehetővé teszi az 500 kilós öntőfazék használatát, amelyet daruval visznek a formáig.

Másik érdekes ujitás Nagy József és Boldan Vasile nevéhez füződik és jelentős mértékben hozzájárul a megmunkálási idő csökkentéséhez. A vagonütközőt határoló lemez megmunkálásánál segédszerkezetet szerelnek az esztergapadra és mig eddig minden egyes darabot külön dolgoztak meg, ezentul hármat munkálnak meg egyszerre.

Vidai Antal ujitását is elfogadták és a napokban már alkalmazni is fogják a vagonosztályon. Az ujitás egy furósablónból áll a személyszállitó kocsik redőnyös kocsiátjáró keretéhez. Ezáltal csaknem száz lyuk előrajzolása kiküszöbölődik.

Ezeken kivül még számos más ujitás és észszerüsités érkezett az ujitási irodába, amelyeket most tanulmányoznak.

Az aradi cukorgyárban

a dolgozók arra törekszenek, hogy a termelés ütemében ne álljon be zavar. Dolgozóink a II. pártkongresszus és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulója tiszteletére vállalt kötelezettségek teljesitésére törekszenek és a termelés fokozása mellett anyagmegtakaritást is akarnak elérni. A kazánkovács-műhely dolgozói ugy határoztak, hogy 4,7 százalékos anyagmegtakaritást érnek el, a lakatosok pedig vállalták, hogy a javitásokat haladéktalanul elvégzik. A lakatosok már eddig is teljesitették vállalásukat. Gyárunk munkaközössége elhatározta, hogy az áramfejlesztők által termelt áramfelesleget átadjuk a városnak, hogy ezáltal is hozzájáruljunk a lakosság minél jobb áramellátásához.

Szabó Rozália,
levelező

Az „Autouniversal" fermelőszövetkezetben

Termelőszövetkezeteink közül az „Autouniversal" dolgozói termelési tervükön felül vetőgépeket javitanak a mondorlaki kollektiv gazdaság részére. Az „Autouniversal" öntudatos dolgozói azonban az állami gazdaságok számára is segitséget nyujtanak és vállalták, hogy november 7-ig 150 kocsit készitenek, amiből 75 kocsit le is gyártottak. A kocsik készitésénél jóminőségü munkájukkal Schwartz Ferenc és Schwartz János tüntek ki. A termelőszövetkezet dolgozói továbbá vállalták, hogy terven felül 1000 kalapácsot gyártanak és ebből 500 darabot már el is készitettek. Elhatározták, hogy október 30-án már november 28-ra fognak termelni.

Az „Ofelul" fermelőszövetkezetben

a kommunisták példát mutatnak a II. pártkongresszus és november 7 köszöntésére vállalt kötelezettségek teljesitésében. A szövetkezet dolgozói a két ünnep fogadására 900 darab füszerdaráló, 150 petróleum gyorsfőző lámpához szükséges sütőberendezés, 500 darab különböző aluminium főzőedény, 1000 kiló öntött ajtózárkulcs, valamint 35 darab esztergapadfej készitését vállalták, ugyszintén elhatározták, hogy 20 darab, orvosi müszerek fertőtlenitésére használható nikkelezett dobozt készitenek.

Munkavállalásaiknak már nagyrészt eleget tettek, sőt a vállalt 1000 kiló ajtózárkulcs helyett 1500 kilót gyártottak. Eddig 600 főzőedényt, 614 füszerdarálót, 30 esztergapadfejet, valamint 20 darab fertőtlenitő dobozt készitettek el és adtak át. A többi cikkek gyártása is folyamatban van. Jó munkájukkal Jancin Iosif fémnyomó, Bencican Iuliu lakatos és Klein József esztergályos tüntek ki.

Az „Alimentara" 91. számu üzletében

dolgozó IMSz-brigád szeptember havi tervelőirányzatát 5 nappal a határidő előtt teljesitette. A brigádtagok — Rad Ioan vezetésével — lelkiismeretesen végezték munkájukat, Barna Aron, az üzlet felelőse pedig komoly támogatásban részesitette az ifjubrigád tagjait.

A brigád keretében a II. pártkongresszus és november 7 tiszteletére versenyt kezdeményeztek, amely ösztönzően hatott az ifjubrigád tagjaira. A legjobb eredményeket az adagolt áruosztályon Duma Ecaterina 140 százalékos, a füszerosztályon Mellich Aurelia 132 százalékos, a hentesáru-osztályon Kovács Margit 120 százalékos, Rad Ioan brigádfelelős pedig 130 százalékos tervteljesitéssel érték el.

Az „Artex" szabóipari fermelőszövetkezetben

Még julius hónap végén az „Artex" szövetkezet dolgozói szocialista versenyt kezdtek a marosvásárhelyi „Textila Mures" szabóipari termelőszövetkezet dolgozóival. A verseny célja volt, hogy a két termelőszövetkezet a II. pártkongresszus és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulója tiszteletére megjavitsa a termelvények minőségét és fokozza a szövetkezeti dolgozók sport- és kulturtevékenységét. A verseny pontjai között szerepelt a termelékenység növelése, a minőség megjavitása, az önköltségi ár csökkentése, valamint a terven felül gyártott közszükségleti cikkek termelésének fokozása.

A két szövetkezet közötti szocialista verseny keretében szeptember 26-án Aradon találkoztak a szövetkezetek dolgozói és a munkamódszerek tapasztalatainak kicserélése mellett sport- és kulturversenyek keretében is megmérkőztek. A baráti találkozást az „Artex" dolgozói október 17-én viszonozzák és felkeresik marosvásárhelyi társaikat.

Az állattenyésztés fejlesztéséért

* * *

A II. pártkonkresszus irányelvei a mezőgazdaság fejlesztésére a következő 2—3 évben előirják, hogy elő kell segiteni a kollektiv gazdaságokban az állattenyésztés fejlődését. A szentmártoni kollektivisták nagy gondot forditanak állatállományukra és különösen az állatok egészségre ügyelnek.

Képünk Cintean Liviu zootechnikus brigádvezetőt ábrázolja, amint védőoltást ad a kollektiv gazdaság tenyészményének.

* * *

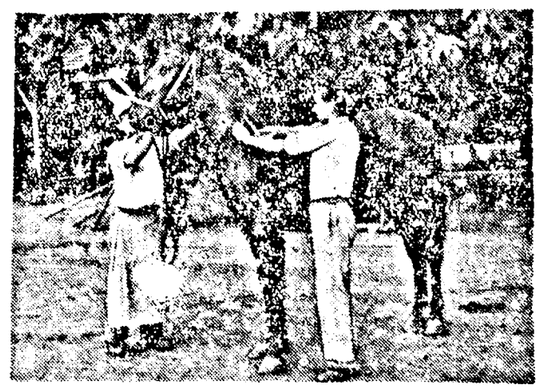

„Nem állunk meg"

A reggeli nap sugarai még nem itták fel a már fakulásnak indult füvek levelein az apró harmatcseppeket, amikor az „Aradul" téglagyár dolgozói már kivontatták sinkocsijaikat a mezőre, ahol a tégla égetéséhez a földet forgatják.

A száritó szinekben fiatal leányok és fiuk sürögnek-forognak. Vidáman, nótaszóval végzik munkájukat, csak a gépházban tartózkodó Molnár József, aki a présrészleg vezetője, tünt a szokottnál komolyabbnak.

— Sehogyan sem tetszik nekem ennek a Diesel-motornak a viselkedése. Ugy szuszog, mintha valami baja lenne, — mondotta a gépházban tartózkodóknak.

Rövid vizsgálat után azonban megnyugodott: nincs a gépnek komoly baja. Molnár József gépész, — vagy Molnár bácsi, ahogyan a fiatalok szólitják — 1932-ben került a gyárhoz. Annak idején is szerette gépét, de most valami más, egészen különös vonzalmat érez iránta.

*

A kemence belsejében vörösen izzanak a téglák és magasra csapnak a szikrák, valahányszor csak a fütő felemeli a lyukszerü ajtónyilások fedelét. Az itt dolgozók munkabeosztását arról lehet megismerni, hogy vöröses, vagy szürke por lepi be ruhájukat. Akik vörös téglaporral belepett ruhában járnak, azok a kész téglákat hordják ki, a szürke porosok pedig a félkész téglákat szállitják be a kemencéhez. Az előbbiek csoportjában dolgozik Streiberger Pál, aki több mint 10.000 darab téglát hord ki naponta a kemencéből, az utóbbiaknál pedig Hübner István ezer fordulatot tesz naponta kocsijával, amellyel a félkész téglákat hordja a kemencébe. De nemcsak a téglahordó dolgozók végzik öntudatosan munkájukat, a többi részlegen is lendületes tevékenység folyik. Gitzing Antal földbányász például napi normáját 80 százalékkal tulteljesiti.

De hogyan érték el ezeket az eredményeket?

— Erre nem könnyü válaszolni, — mondja Talpai Ferenc elvtárs, a termelési felelős. — De ha mégis tudni akarják ennek „titkát", elsősorban is hiányosságainkról kellene szólnunk. Régebben a munkakörülmények hátrányosan befolyásolták a munka menetét. Átszerveztük a munkát, de a kivánt eredmény csak nem mutatkozott. Végülis a dolgozókhoz fordultunk, amit először kellett volna tennünk. A munkások azt tanácsolták: rakjuk át ujból a sineket, mert a sinpár egyik része magasabb, mint a másik. Ez gyakori kisiklást és visszamaradást okoz. Ezenfelül javasolták, rakjuk fel másként a szinekben száradó téglákat, mert az egymásrarakott téglák könnyen elrepednek. A tanácsokat megfogadtuk, bevezettük a Kártávcev szovjet munkamódszert és nem tulzok — fejezte be szavait Talpai elvtárs, — ha azt mondom: ezután kiváló eredményeket értünk el.

Talpai elvtárs szavait a tények igazolják. A gyár dolgozói ezévben augusztus 28-án befejezték ötéves tervüket és már 1956-ra termelnek.

A nap már a gyár kéménye felett ontja sugarait a száradó téglák ezrein. Gitzing Péter vágja a téglákat és a dolgozók alig győzik elhordani a sok téglát. Társai mégis biztatják:

— Még több téglát, Péter, hadd épüljön fel még sok-sok munkáslakás, gyár, iskola, kórház!

A téglagyár dolgozói azonban nem elégedettek az elért sikerekkel. Az elért eredmények további sikerekre kötelez és most, a II. pártkongresszus, valamint november 7 tiszteletére még fokozzák erőfeszitéseiket, hogy ujabb munkasikereket érjenek el.

— *Nem állunk meg* — mondották a dolgozók egyhangulag a legutóbbi termelési értekezleten. — „Vállaljuk, hogy a nyári idényt meghosszabbitva, a száritószinek oldalát befejezzük és még több téglát termelünk. Vállaljuk továbbá, hogy november 7-ig 10 százalékkal több téglát termelünk, mint amennyi tervünkben szerepel és a munka termelékenységét 6 százalékkal növeljük. Rátérünk a lyukastéglák gyártására és megerősitjük kulturtevékenységünket is. Igy akarjuk fogadni pártunk II. kongresszusát és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulóját".

Kiss R. Pál

Virágzó kulturéletet hazánkban

A fővárosi Municipal szinház a II. pártkongresszus köszöntésére Aurel Baranga állami-dijas iró „Arcul de Triumf" cimü darabjának előadására készül.

*

A Külföldi Kulturkapcsolatok Román Intézetének meghivására Bukarestbe érkezett Rudovit Holotik, a prágai egyetem történelem tanára, valamint Ivan Riha és Bohumil Stik orvosok. Csehszlovák vendégeink a Román Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság közötti kulturális egyezmény alapján látogatják meg országunkat.

*

A bukaresti Colentina negyedben a napokban ujabb rádiósitási állomás kezdte meg munkáját.

*

A temesvári Állami Szinház magyar tagozata Móricz Zsigmond „Rokonok" cimü darabjának bemutatásával nyitotta meg az idei évadját.

*

A Nagyváradi Állami Filharmonia megkezdte 1954—55-ös zenei évadját. Müsorukon a klasszikus müvek mellett, szovjet és hazai zeneszerzők legujabb müvei szerepelnek.

*

Sombori Sándor sepsiszentgyörgyi tanár a napokban terjesztette a helyi Állami Magyar Szinház müvészeti tanácsa elé háromfelvonásos történelmi szinmüvét. A darabot felveszik a szinház müsortervezetébe.

*

A közoktatásügyi minisztérium közli: Október 10-én a főiskolák alább felsorolt, látogatási kötelezettség nélküli fakultásain lesznek felvételi vizsgák:

— a bukaresti mezőgazdasági intézetben, a mezőgazdasági gépesitési fakultáson és a szocialista mezőgazdaság gazdaságtan fakultáson;

— a bukaresti gazdaságtudományi és tervszerüsitési intézetben a tervszerüsitési, pénzügyi, hitel- és statisztikai fakultásokon;

— a iasii könnyüipari intézetben.

A vizsgákra közvetlenül az intézeteknél kell beiratkozni, a felvételi vizsgát is ugyanott kell letenni.

*

A temesvári „Banatul" Állami Filharmonia a közeli napokban Aradon vendégszerepel.

A Könyvterjesztő Vállalat és a helybeli „Al. Sahia" irodalmi kör alálkozót rendez Tiberiu Vornic „Sub pajura împarației" cimü regény szerzőjével.

A találkozó a „Május 9" klubhelyiségében (I. C. Frimu 2—4) október 3-án 11 órakor kezdődik.

*

A fővárosi állami filharmonikus zenekar ez évi évadjának első hangversenyét szerdán este tartotta a Dalles-teremben. A hangverseny müsorszámait Enescu müveiből válogatták össze. A zenekart Constantin Silvestri, az RNK müvészetének érdemes mestere, állami dijas vezényelte.

Anyagok az RMP II. kongresszusára

Az irányelv-tervezet megvitatása

Értékes hozzászólások és javaslatok

A lippai kulturház disztermében vitatták meg a közelmultban a II. pártkongresszus irányelveit a mezőgazdaság fejlesztésére a következő 2—3 évben. A megbeszélésen résztvettek pártaktivisták, néptanácsi elnökök, a kollektiv gazdaságok és mezőgazdasági társulások elnökei, a rajoni néptanács mezőgazdasági osztályának és a rajon állami gazdaságainak technikusai és mezőgazdasági mérnökei.

Az irányelv-tervezet ismertetése után a jelenlevők megvitatták a kérdéseket és javaslatokat tettek, hogy gazdagitsák az irányelv-tervezet tartalmát. Hasonlóképpen különböző intézkedéseket javasoltak, hogy biztositható legyen a rajonban az irányelv-tervezetben megjelölt feladatok valóraváltása.

Sofrone Gabor és még több felszólaló arról beszélt, hogy Lipparajonban többszáz hektár fel nem használt termőföld van. Az illetékes szervek nem forditottak kellő figyelmet arra, hogy e földterületeket értékesitsék. Ilyen termőföldeket találunk Lippa-város, Máslak, Fibis, Gyorok és más községek határában.

A jelenlevők a hektárhozam növeléséről szólva hangsulyozták azokat a nagyszerü lehetőségeket, amelyekkel Lipparajon e téren rendelkezik. A máslaki, neudorfi és más kollektiv gazdaságok alkalmazták az agrotechnikai szabályokat s az elmult évben sikerült hektáronként 2000 kiló buza és 3500 kiló kukoricatermést elérniök. A kelmáki kollektiv gazdaságban észszerüen használták fel a mütrágyát és négyszer kapálták a cukorrépát. Igy sikerült hektáronként 40.000 kiló cukorrépa termést elérniök. A hozzászólásokból kitünt, hogy még ezév őszén mind szélesebb körben kell alkalmazni az összes agrotechnikai előirásokat, mert csak igy biztositható a magas hektárhozam elérése. Dávid elvtárs rámutatott arra, hogy az irányelv-tervezet nagy távlatokat nyit a technikusoknak, mezőgazdasági mérnököknek, akiknek feladatuk a felvilágositó munka fokozásával hozzájárulni a terméshozam növeléséhez.

A viták során Filip I. elvtárs javasolta, hogy létesitsenek védő erdősávokat. Mások pedig azt javasolták, hogy növeljék a gyümölcsösök, a zöldség- és főzelékfélékkel beültetett termőföldek területét.

Gherman I. elvtárs és mások az állattenyésztés kérdésével foglalkoztak. Felhivták a figyelmet, hogy a jövőben minél észszerübben kell kihasználni a réteket és legelőket.

A jelenlevők egyöntetüen vállalták: minden erejükkel a munkájuk megjavitására törekednek, hogy a Román Munkáspárt II. kongresszusának és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának tiszteletére ujabb sikereket érjenek el a mezőgazdaság fejlesztésében, a városi és a falusi dolgozók életszinvonalának emeléséért vivott küzdelemben.

A kulturotthonok időszerü feladatai

Az aradrajoni néptanács kulturális osztálya, figyelembe véve az irányelv-tervezet nagy jelentőségét, idejében intézkedett, hogy aktivistái alaposan foglalkozzanak a pártdokumentum előirásainak széleskörü megvitatásával.

Angyalkut, Vladimirescu, Szépfalu és más községekben a kulturotthonokban tevékenykedő elvtársak nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a választókerületekben, intézményekben megvitassák az irányelv-tervezetet.

Nem mondhatjuk el ugyanezt Kürtös, Kisiratos, Sajtény, Monostor és más községekről, amelyeknek végrehajtó bizottságai nem szervezték meg kellő mértékben az irányelv-tervezet megvitatását. Neamțu Dumitru a muszkai, Etty Elena a székesuti, Bujor Ioan a magyarádi kulturotthon igazgatója például nem törekszik arra, hogy minél lelkiismeretesebben szervezze meg az irányelv-tervezet ismertetését és népszerüsitését a dolgozó parasztok körében.

A kulturotthonok vezetőségei mind alaposabban járuljanak hozzá ahhoz, hogy a dolgozó parasztok megismerjék e fontos pártdokumentumot. Tanuskodjanak nagyfoku kezdeményező készségről és használják fel a népszerüsités összes eszközeit.

A kulturotthonokban a vasárnapi összejöveteleken vitassák meg fejezetenként az irányelv-tervezetet. Vonják be e megnyilvánulásokba a mezőgazdasági mérnököket, technikusokat, agronómusokat, tanitókat és a falu más értelmiségieit, valamint a mezőgazdasági termelésben élenjáró dolgozókat, hogy válaszoljanak a feltett kérdésekre.

A vitát követő müvészi müsor lehetőleg legyen kapcsolatban az irányelv-tervezetben megjelölt feladatokkal.

A kulturotthonok vezetőségei ezzel egyidőben népszerüsitsék az agrominimum szabályait és a legrövidebb időn belül szervezzék meg és szélesitsék ki az agrotechnikai köröket, hogy október 15-én megkezdhessék az előadásokat.

A kulturotthonok vezetőségeinek állandó feladata, hogy szervezzenek mezőgazdasági előadásokat, a falusi könyvtárosok pedig terjesszék a dolgozó parasztok körében a mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozó könyveket, brosurákat és folyóiratokat.

Glovac Gheorghe,
az aradrajoni néptanács kulturális osztályának vezetője

Értékesitjük helyi lehetőségeinket

A kereszturi „Petőfi Sándor" kollektiv gazdaság tagjai nagy lelkesedéssel fogadták a II. pártkongresszus irányelveit a mezőgazdaság fejlesztésére a következő 2—3 évben.

Amint a kollektiv gazdaság tagjai az irányelveket tanulmányozták, azonnal arra gondoltak, hogy a kollektiv gazdaság területéből körülbelül 60 hektárt nem müveltek meg rendesen és ezért a terméshozam sem volt kielégitő. A mezei brigádokkal folytatott együttes tanulmányozás után arra a megállapitásra jutottunk, hogy a kérdéses 60 hektárnyi földet be kell kapcsolni a termelésbe. Annak érdekében, hogy ezt a munkát még az őszi mezőgazdasági kampányban elvégezhessük, megszerveztük a területnek brigádonkénti felosztását.

Emlitésreméltó az a munkalendület, amelyet a kollektivisták az értékes pártdokumentum megjelenése után tanusitottak. Ebben az időszakban a kollektivisták az őszi növények betakaritásával foglalkoznak. Csupán 2 nap alatt 80 hektárról szedték le a kukoricát. Jelentős mértékben fellendült és elmélyült a brigádok és csoportok közötti szocialista verseny. Ritkán fordul elő, hogy valamelyik kollektivista nem vesz részt rendszeresen a munkában.

Horváth Bálint eddig 224 munkanapot teljesitett, családjával együtt pedig 566 munkanapegységet ért el. Karácsonyi István 351 munkanapot teljesitett és még sokan mások értek el szép eredményt.

Az irányelv-tervezet számunkra nagyfontosságu iránymutatás mindennapi tevékenységünkben. Kollektiv gazdaságunk tagjai elhatározták, hogy még lelkiismeretesebben dolgoznak, jobban müvelik meg a földet és ezáltal gazdag terméshozamot érnek el.

Továbbra is arra törekszünk, hogy az irányelv-tervezetben megjelölt feladatok teljesitésével kollektiv gazdaságunk a következő 2—3 évben még gazdagabb, még virágzóbb legyen és méginkább megszilárduljon.

Bota Zoltán,
agrármérnök

Javaslatok

★ Ardelean Ioan (Ottlaka): Javasolja, hogy az RMP II. kongresszusának irányelv-tervezete jelölje meg feladatként a néptanácsok részére a legelők egy részének befásitását, valamint a községek határának beültetését.

★ Ghiuta Stefan (Arad) javasolja, hogy nyomtassanak az elemi iskolás gyermekek számára agrotechnikai könyveket. Ezáltal már gyermekkorukban megtanulhatják az agrotechnikai szabályok alkalmazásának fontosságát.

Több, jobb csemegeszőlőt és bort

Keskeny, gyalogut kigyózik a gyoroki szőlőhegy ugynevezett „északi kapujától" fel a tetőig, ahonnan gyönyörü kilátás nyilik a völgyben meghuzódó hegyaljai községekre s távolabb a Maros kanyargó ezüstszalagára. A távoli hegyek kékes és gyöngyszinü párákba burkolózva övezik a láthatárt. A közelfekvő domboldalak szabálytalan és zöld foltjai a hegyaljai szőlőtőkék világát jelzik. A szinte nyáriasan meleg szeptemberi verőfényben édesedik a szőlőtőkék gazdag terhe. Sulyos, nagyszemü fürtök függenek a levelek között. A szakértő gazda ismeri minden egyes szőlőtőke nevét, fajtáját, eredetét: a fajták előnyeit és hibáit, mert a szőlészet komoly tudomány.

A gyoroki szőlőtulajdonosok egyik fáidalma, hogy kevés a föld a hegyaljai szőlőknek ezen a részén. Sziklás és köves a talaj, amit az ut mellett emelkedő, kevés földdel boritott, meghasadozott sziklafal is mutat.

A szorgalmas szőlőtermelők sokszor a hátukon hordják fel a völgyből a földet, hogy legyen mibe ültessék az oltványokat. A kavicsos földbe ültetett szőlők fokozott gondozást igényelnek. Ménes és Paulis talaja jobb mint a gyoroki, bár az is homokos föld. Legjobb a Kovaszinctól Pankotáig huzódó szőlők talaja.

Ahogy végigpillantunk a szép és egészséges tőkék során, melyeken nagyszemü, sulyos szőlőfürtök függnek, arra gondolunk, hogy a tudományos szőlőmüvelés kiterjesztése és megfelelő támogatás mellett az arad-hegyaljai szőlő hazánk egyik büszkesége lehet. Sajnos azonban a gondosan ápolt gazdag terméstadó szőlők mellett, sok a hiányosan gondozott, s akadnak teljesen elhanyagoltak is, melyeknek tulajdonosai másirányu elfoglaltságuk miatt, vagy azért, mert ugy gondolták, hogy a szőlőtermés nem hajt olyan jövedelmet, mint a kapitalista kereskedelem idején, nem gondozták szőlőjüket.

Pedig az uj törvényes intézkedések egyre előnyösebb lehetőségeket biztositanak a szőlőtermelőknek. Az Allami Bank egy hektárnyi szőlő ujratelepitésére 15.000 lej kölcsönt ad, ötéves visszafizetésre. Igaz, hogy sokan óvakodnak a kölcsöntől, attól félve, hogy egy-két rossz év nehéz helyzetbe hozhatja őket a kölcsön visszafizetését illetően. De aki következetesen müveli szőlőjét s nem csupán az ujonnan ültetendő tőkék termésére számit, az öt év alatt visszafizetheti a kölcsönt és fölvirágoztathatja szőlőjét.

A gyümölcstermesztésre is nagy lehetőségeket nyujt a hegyalja. Igaz, hogy a gyoroki szőlők talajában a barackfa hamar kipusztul, de annál jobban szereti ezt a talajt a körtefa, különösen a téli. Szakemberek véleménye szerint a hegyoldalakon kipusztult szőlők helyére pompás körtefa-ligeteket lehetne ültetni. Szükséges lenne azonban terasszokat vágni a fentről lefolyó viztömegek visszatartására.

A pártnak a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló irányelv-tervezete a gyoroki és hegyaljai szőlők és gyümölcsösök virágzó jövőjét is biztositja. „Az állami gazdaságokban, mellékgazdaságokban, kollektiv gazdaságokban és egyéni paraszt gazdaságokban levő szőlőket a fejlett agrotechnika alkalmazásával és a szőlőterületek felujitásával és a kártevő betegségek leküzdésével 2—3 év alatt olyan helyzetbe kell hozni, hogy kitünő termést adjanak... Az 1955—1957 közötti években pótolni kell a hiányokat, mégpedig hazai és oltásszőlőkkel, legalább 20.000 hektáron. 1957 végéig ki kell irtani a nem jövedelmező szőlőket".

Egy kosárba szedve festő ecsetére méltó csendéletként pompáznak, szinesednek a lippai mezőgazdasági kiállitásra szánt sokszinü szőlőfürtök. A hamvas halványzöldtől a rózsaszinig, liláig és feketéig minden szinárnyalat megtalálható e gyönyörü fürtök között. Nehéz ellenállni a „kóstolásra" való szives unszolásnak. Valóban a hegyaljai csemegeszőlő szépségével vetekszik édessége, ize és illata.

A gyoroki szőlők legjobb gazdái között, akik példamutató módon, hozzáértéssel és szeretettel müvelik meg szőlőiket, elsők között találjuk Musztafa Mihályt, a hegyaljai villamosvasut régi munkását, aki feleségével együtt dolgozik. Csemege- és borszőlőt termeszt s évről-évre a maga szerény jövedelméből pótolja a hiányzó venyigéket, beszerzi a szőlőskert földjének megmüveléséhez szükséges trágyát és permetező anyagot.

— Alaposan tanulmányoztam az irányelv-tervezetet, különösen a szőlő-termelés fejlesztésére vonatkozó fejezetét — mondja Musztafa Mihály. — A legjobbkor jött a pártnak ez a tervezete, mert vannak szőlők, melyek a hanyag kezelés következtében hanyatlásnak indultak. Akkor, amikor minden virágzik, miért éppen a hegyaljai szőlőtermesztéssel maradjunk le . . . A zsir, a hus és gabona mellett, a gyümölcsre, a szőlőre meg a borra is szüksége van a dolgozó embernek. Több csemegeszőlőt és jobb bort akarunk adni a dolgozóknak. Az államnak átadandó bor árának megállapitásánál a Focsani, Odobesti, Dragasani vidéki sikföldi szőlőtermesztés feltételeit vették alapul. A mi hegyiszőlőnk megmüvelése azonban sokkal költségesebb és ezért hátrányosabb helyzetbe kerültünk az ország többi szőlőtermesztőivel szemben, mert borainkat az IFPA, ugyanolyan áron veszi át, mint a sikföldi borokat. Azt javasolom, hogy ne csupán a szőlőfajták rajonálását valósitsák meg, hanem a törvényes rendelkezéseknél vegyék tekintetbe a szőlőtermelő vidékeket is, mert egyes tartományok sajátos helyi viszonyai nem felelnek meg az ország más vidékein található feltételeknek.

Dab Vasile, az Agevacoop szőlészeti osztályának dolgozója szintén a jó szőlősgazdák közé tartozik. Kitünően kezeli szőlőjét, minden szabadidejét szőlészeti munkára forditja. Fajták szerint ültette a tőkéket s a kiöregedetteket uj oltványokkal pótolja. Az a véleménye, hogy az Agevacoop szőlészeti oltvány-iskolájára az irányelv-tervezet előirásai alapján nagy feladatok hárulnak. Az Agevacoop szőlővenyigék nevelésére szerződést köt egyénileg dolgozó parasztokkal, akiknek pénzelőleget, vesszőket, oltógalyakat, mütrágyát, permetezőanyagot s a motor hajtására fütőanyagot juttat. A szerződő termelők viszont kötelesek az Agevacoop technikai vezetője és termelési felelőse utmutatásai szerint dolgozni s az oltványokat az általuk meghatározott módon kezelni.

Paulis határában a Mátca csatorna két oldalán sok hektárnyi területen üdén zöldelő tengerként terül el a szőlőoltványiskola. 1.850.000 oltvány Bánáti Rizling, Chasselas, Furmint, Sauvignon s még annyi más kitünő szőlőfajta venyigéje növekedik itt szabályos sorokban. Minden tábla elején kis falemezen a szerződő dolgozó neve olvasható. Az oltványok üdesége, a levelek és hajtások bősége mutatja a gondozók munkájának minőségét. Pár óra késlekedés egy-egy müveletnél már hatással van az oltványok állapotára.

Pim Eva, Nica Anuta, Hack Péter, Peti Gheorghe venyigél a legszebbek, mig Sánta Demeter, Svetca Ioan, Pribesc Gheorghe venyigéi gyengék, egy-egy munkálatnál elkövetett vigyázatlanság vagy mulasztás miatt.

Az Agevacoop paulisi szőlőoltvány-iskolája a dolgozó parasztok, a szövetkezeti vezetőség és a néptanács tevékenységének sikeres összefogását mutatja. A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló pártdokumentum szellemében dolgoznak, a szőlőtermelés sikeres fejlesztése s a nemes szőlőoltványok tömeges és magas agrotechnikai szinvonalon történő termesztése érdekében.

Ha megvalósul a szőlőoltvány-iskolák hálózatának kiszélesitése, a régi szőlők ujraültetése és a szőlőmunkálatok feljavitása, pár év alatt elérjük, hogy több csemegeszőlő és jobb bor jut hazánkban minden dolgozó asztalára.

Rózsa Aliz

Nevezetes történelmi évforduló*)

(Az I. Internacionálé megalapitásának 90. évfordulójára)

★

M. MITYIN

★

Kilencven éve, hogy a dolgozók londoni nemzetközi gyülése 1864 szeptember 28-án megalapitotta az I. Internacionálét. E kilencven év megmutatta, mily hatalmas történelmi jelentőségü eseménye ez a munkásosztálynak felszabaditásáért vivott harca szempontjából.

Az I. Internacionálé — a Nemzetközi Munkásszövetség — megalakulása nem volt véletlen. Annak az eredménye volt, hogy a munkásmozgalom az európai országokban és az Egyesült Államokban az ötvenes évek végén és a hatvanas évek elején, különösen az 1857-ben kitört világgazdasági válság után nagyarányu fejlődést ért el, s jelentősen föllendült. Annak eredménye volt, hogy az élenjáró munkások öntudata megerősödött, s hogy Marx és Engels, a tudományos szocializmus megalapitói fáradhatatlanul munkálkodtak a tudományos szocializmus eszméinek kidolgozásán és népszerüsitésén, harcoltak a munkásosztály igazán forradalmi pártjáért, megszervezték a „Kommunisták Szövetségét" s kiadták a „Kommunista Párt Kiáltványát".

Lenin rámutatott, hogy az I. Internacionálé lerakta a munkások nemzetközi szervezetének alapját a tőke elleni forradalmi támadásuk előkészitése céljából. A Nemzetközi Munkásszövetség feladatának tekintette, hogy összefogja a világ munkásainak szétforgácsolt erőit a munkások életkörülményeinek megjavitásáért, a gazdasági és a politikai felszabadulásukért való közös harc céljából, s mint Marx és Engels mondta, „a munkásokat egyesitő érdekközösség élő kifejezőjévé" igyekezett válni.

A Nemzetközi Munkásszövetség szervezője, a szövetség valamennyi programdokumentumának szerzője, egész politikai és szervező tevékenységének vezetője Marx Károly volt. Az I. Internacionálé „Alapitó üzenete", amelyet Marx irt, a nemzetközi munkásmozgalom programdokumentuma e szó igazi értelmében. Az üzenet tüzetesen elemzi a munkásmozgalom helyzetét az 1848-as forradalom után, a tőkés társadalom legkirivóbb ellentmondásait és antagonizmusait, a proletariátus fokozódó nyomorát az egyik oldalon és a növekvő gazdagságot a másikon. Zseniális világossággal rámutat a kapitalizmus ártalmas alapelveire, amelyek következtében a termelőerők minden ujabb fejlődése elkerülhetetlenül sulyosbitja a társadalmi ellentéteket, s kiélezi a szociális antagonizmusokat. Marx ebben a dokumentumban látnoki módon kimutatta, hogy a tudományos alapon folyó nagyüzemi termelés teljesen megvalósitható a bérmunkások munkáját kizsákmányoló munkáltató osztály nélkül is: s nincs szükség rá, hogy monopolizálják a munkaeszközöket, mint a dolgozó ember fölötti uralom eszközeit a dolgozók kizsákmányolása céljából. Ez a dokumentum ujra ünnepélyesen kijelenti, hogy a politikai hatalom kivivása a munkásosztály nagy kötelességévé vált. Az „Alapitó üzenet" sokoldaluan megindokolja a munkásosztály szervezetének és e szervezet feladatainak nemzetközi jellegét. Nagyon időszerüen hangzik ma az „Alapitó üzenetnek" az a tétele, hogy a világ munkásainak egyik legfontosabb feladata: „hatoljanak be a nemzetközi politika titkaiba; ... figyeljék saját kormányaik diplomáciai tevékenységét; . . . szükség esetén hlusitsák meg azt minden hatalmukban álló eszközzel".

Az I. Internacionálé egész történetén (1864—1872) végigvonul az a megfeszitett, szenvedélyes harc, amelyet Marx és Engels eleinte igen kevesedmagával vivott, hogy a munkásmozgalomba belevigye a tudományos szocializmus elveit, megalakitsa a munkásosztály igazi forradalmi szervezetét a szocializmus utópikus, kispolgári és egyéb formái, a proudhonisták, a bakuninisták és a lassalleánusok ellen, s mindazok ellen, akik egyes európai országokban el akarták téríteni a munkásmozgalmat sarkalatos feladatairól.

Akkoriban a legfontosabb európai országokban a munkásmozgalom és az általános demokratikus mozgalom helyzete bonyolult volt. Az angol tradeunionok nagy többsége a liberálisokat követte. Németországban az „Általános Német Munkásegylet" élén állt lassalleánusok gátolták az I. Internacionálé müködését. Franciaországban a dolgozók szervezetei vagy polgári elemek, vagy proudhonisták befolyása alatt voltak. Az olaszországi munkásmozgalom az első lépéseknél tartott; az ottani munkásegyletek Mazzini polgári forradalmár eszméihez igazodtak. Oroszország az 1861. évi jobbágyfelszabaditás után a kapitalista fejlődés utjára lépett, s mivel Oroszországban a kapitalizmus fejlődése nagyon gyors volt, a munkásosztály létszáma növekedett. Országszerte egyszerre megélénkült a demokratikus mozgalom, országszerte visszhangzott Csernisevszkij harsány szózata, s titkos forradalmi körök és szervezetek alakultak.

Az egyes országok e bonyolult és különleges viszonyai közt Marxnak és Engelsnek óriási erőfeszitéseket kellett tennie, hogy megteremtse a munkásosztály igazán harcos, a tudományos szocializmus elveitől vezérelt nemzetközi szervezetét.

Marx feladatul tekintette a Nemzetközi Munkásszövetség minden módon való erősitését. Jottányit sem engedett az opportunizmusnak, a forradalmi frázisoknak, s a szektás hangulat ellen vivott kiméletlen harcban kidolgozta az I. Internacionálé taktikáját és szervezeti elveit. Marx és Engels ugy vélte, hogy a munkásosztály egységének megteremtése végett az Internacionáléban való részvételt meg kell engedni az angol trade-unionoknak, a proudhonistáknak, a lassalleánusoknak és a munkásmozgalomban kialakult más áramlatok képviselőinek is. Ez sajátos és szükséges taktika volt, a gyakorlatban teljesen be is vált, s mintegy eleve körvonalazta a munkásosztály egységéért való harcnak azt a taktikáját, amely a jelenlegi történelmi időszakban döntő jelentőségü.

Az I. Internacionálé Főtanácsa Marx vezetésével reagált valamennyi fontosabb európai és nemzetközi eseményre, s kifejtette a proletárállásponto ezekről az eseményekről. Ebben a tekintetben Marxnak jelentős nehézségei voltak; le kellett küzdenie azoknak az ellenállását, akik nem értették sem az Internacionálé feladatait, sem a körülöttük zajló események jellegét, sem a munkásosztály politikai feladatainak önállóságát.

1867-ben megjelent Marx „A tőke" c. müvének első kötete. Ez a nagyszerü politikai gazdaságtani mü, amely feltárta a kapitalista társadalom keletkezésének, fejlődésének és pusztulásának törvényeit. Az I. Internacionálé brüsszeli kongresszusa azután hamarosan (1868-ban) ajánlotta, hogy a világ munkásai fogjanak hozzá „A tőke" tanulmányozásához.

A Párisi Kommün — a történelemben az első munkásdiktatura — megalakulása és egész tevékenysége összefügg az I. Internacionálé történetével és tevékenységével. A Párisi Kommün az I. Internacionálé édes gyermeke volt. Nem csoda, hogy Marx Károly, az I. Internacionálé vezére és szervezője, bár Londonban tartózkodott, megszokott energiája révén, igen élénk részt vett a párisi proletariátus harcában. Tanácsokat adott az Internacionálé tagjainak, akik vezetőszerepet játszottak a Kommün tevékenységében (sajnos, nem hajtották végre Marx számos értékes tanácsát). Megmagyarázta a világ munkásainak és dolgozóinak a párisi események nagy történelmi értelmét, jóllehet még azok sem értették meg teljesen ezeknek az eseményeknek a jelentőségét, akik végbevitték ezeket az eseményeket. Marx a franciaországi forradalmi eseményekről többszáz levelet irt a világ minden részébe.

A Főtanács a francia-porosz háboru kitörésekor, 1870 julius 23-án és szeptember 9-én két kiáltványt adott ki, Marx szövegezte meg e kiáltványokat, s bennük mélyrehatóan elemezte a háboru okait és jellegét, a háboru különböző szakaszait.

Az Internacionálé julius 23-i kiáltványa örömmel üdvözli a francia és a német munkások akkori háboruellenes megmozdulásait és e megmozdulásokban kifejeződött internacionalista érzelmeket. Hadd idézzük ebből a kiáltványból a következő ragyogó szavakat, amelyek különösen erőteljesen csengenek, ha visszatekintünk a későbbi európai történelemre és napjaink eseményeire: „...ellentétben a régi társadalommal, amelynek velejárója a gazdasági nyomor és a politikai téboly — uj társadalom születik, amelynek nemzetközi elve a béke, mert minden nemzetben azonos elv uralkodik: a *munkal* Ennek az uj társadalomnak az utörője a Nemzetközi Munkásszövetség".

Marx „Polgárháboru Franciaországban" cimü munkája, a marxi géniusz e halhatatlan alkotása, amely ragyogó fénnyel világitja meg 1870—1871 drámai eseményeit, s mélyenszántóan jellemzi a Párisi Kommün nagy történelmi jelentőségét, az I. Internacionálé nevében intézett kiáltványt a világ dolgozóihoz.

Mint ismeretes, Marx a Kommün kikiáltása előtt néhány hónappal figyelmeztette a párisi munkásokat, hogy tartózkodjanak a felkeléstől, hogy a felkelés őrültség lenne. De amikor Párisban kitört a felkelés, Marx a legnagyobb figyelemmel kisérte a párisi dolgozók nagyszabásu népi mozgalmát, mert mindennél többre becsülte a forradalmi tömegek alkotó kezdeményezését. Marx a párisi munkások forradalmi mozgalmában meglátta, mennyire fontos a tömegeknek ez a történelmi tapasztalata, a világ munkásosztálya felszabaditó mozgalmának ez a haladása, bár e mozgalom nem érte el célját, rövid ideig tartott, s nem is volt nagyon szilárd. Marx a Kommün tapasztalatai alapján továbbfejlesztette az államról és a proletárdiktaturáról szóló tanitását, s levonta azt a fontos következtetést, hogy a munkásosztály nem foglalhatja el simán a „régi bürokratikus-katonai államgépezetet", hanem szét kell zuznia, s meg kell teremtenie saját uj államapparátusát. A „Polgárháboru Franciaországban" a következő lángoló szavakkal fejeződött be:

„A munkások Párisát, Kommünjével együtt, ünnepelni fogják örökké, mint egy uj társadalom dicsőséges hirnökét. A munkásosztály nagy szivébe zárta mártirjait. A történelem már odakölözte hóhérjait ahhoz az örök pellengérhez, amelyről papjaik semmiféle imája sem oldhatja le őket".

Marx a Párisi Kommün bukása után két nappal, 1871 május 30-án fölolvasta ezt a munkáját a Főtanács ülésén, ahol egyhangulag, vita nélkül jóváhagyták az egész szöveget. A munka eredetileg a Főtanács tagjainak aláirásával jelent meg, később azonban, amikor a burzsoá és a feudális reakció az európai országokban veszett, képmutató rágalom-

*) Megjelent a „Tartós békéért, népi demokráciáért!" 39. (307.) számában.

Pártélet

Az igazgató jelentése a pártalapszervezet előtt

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége 1953 augusztus 19—20-i bővített plenáris ülésének határozata a pártmunka megjavításáról és a párt tömegkapcsolatának megerősítéséről szólva felhívja a pártszervezeteket, hogy forditsanak nagyobb figyelmet az állami és gazdasági szervek irányítására, a dolgozók anyagi és kulturális szinvonalának emelése érdekében. A plenáris ülés élesen bírálta azokat a pártszervezeteket, amelyek elhanyagolták ezt a fontos irányító munkát. A Román Munkáspárt módositott szervezeti szabályzat-tervezete felhatalmazza az üzemi és gyári pártalapszervezeteket arra, hogy ellenőrizzék a vállalatok vezetőségének munkáját.

A „I. Ranghet"-gyár pártalapszervezete az elmult napokban jelentést kért a gyár igazgatóságától arra vonatkozóan, hogyan irányitotta ezév harmadik negyedében a termelést és előreláthatóan milyen nehézségek és hiányosságok merülnek majd fel a negyedik negyedévben. A jelentést Nicolin Iosif elvtárs, a gyár igazgatója terjesztette a pártalapszervezet elé.

A jelentésből kitünt, hogy a terv teljesitését nagy nehézségek és hiányosságok akadályozzák. Juliusi választéktervüket 97,8, a közhasználati cikkek gyártásának tervét pedig csak 63 százalékban teljesitették. A jelentés szerint a hiányosság abból ered, hogy az 1954-es évre szóló termelési tervet későn, csak ezév április 4-én kapták meg, ami főleg az öntőde tevékenységét akadályozza. A jelentés rámutatott a beszerzés körül tapasztalható hiányosságokra is. Későn kapják többek között a golyóscsapágyakat és ez nagymértékben akadályozza az esztergapadok összeállitását. Mindezek a tényezők hátráltatják a terv teljesitését.

Nicolin elvtárs azonban nem mutatott rá azokra a hiányosságokra, amelyek a termelés megszervezése terén mutatkoznak. Nem beszélt a belső erőforrások észszerü felhasználásáról, nem tünt ki a jelentésből, hogy az öntődében miért több a selejt a megengedettnél.

A jelentés után a párttagok különösen a munka megszervezése terén észlelt hiányosságokról beszéltek. Szabados Tihamér elvtárs például azokról a technikusokról szólt, akik nem tartottak szoros kapcsolatot a munkásokkal. Igy néha a munkások nem tudtak eligazodni a tervrajzokon, hosszu időt kellett eltölteniök a müszaki irodában, amig felvilágositást nyertek. A munkások jobban kihasználhatnák a munkaidőt, ha a technikusok többet tartózkodnának a munkások között — mondotta Szabados elvtárs.

Több felszólaló bírálta a gyár vezetőségét a hiányos felszerelés miatt. Ugyanis a munkások nem rendelkeznek elegendő szerszámmal. Egy nagypontosságu tolómérővel (subler) 25—30 ember dolgozik és azért sok esetben várni kell rája — mondotta Lascu Ilie elvtárs. Szász Gyula elvtárs arra hivta fel az alapszervezet figyelmét, hogy a párttagok a jövőben jobb politikai-felvilágositó munkát végezzenek a dolgozók között a terv teljesitése érdekében. A II. pártkongresszus és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulója tiszteletére vállalt kötelezettségeket — mondotta — csak akkor teljesithetjük, ha minden erőt mozgósitunk. Javasolta, hogy a mesterek tartsanak megbeszéléseket a munkásokkal és vitassák meg a termelés folyamatait. Az öntőde munkáját nagyban akadályozza, hogy nem cserélik rendszeresen a homokot és az emelődaru néha napokig nem használható — emlitették többen.

A felszólalók közül többen azért birálták a gyár vezetőségét, mert nem osztják fel egymás között a munkát és igy egyoldaluan végzik az ellenőrzést. Az elmult hetekben például csak az öntőde munkájának megjavitására fektettek sulyt s a többi mühelyek irányitását és ellenőrzését elhanyagolták. A hiányosságnak a kiküszöbölése érdekében Molnár Ervin titkár javasolta, hogy a gyár vezetőségi tagjaiból szervezzenek kollektivákat, amelyek közvetlenül felelnek az egyes üzemrészek munkájáért. Természetesen a munkamegosztás nem jelenti azt, hogy a kollektiva tagjai nem felelnek az egész üzem termeléséért.

Anghel Savu elvtárs a munkafegyelemmel kapcsolatban tett néhány megjegyzést. Mindenekelőtt azt hangsulyozta, hogy a fegyelemnek az önkéntesség és nem az erőszak elvén kell alapulnia. A mi üzemünkben — mondotta — a munkafegyelem nem kielégitő. Többen igazolatlanul hiányoznak a munkából és nem vigyáznak kellően a közvagyonra. Több értékes szerszám, mint például nagypontosságu tolómérő, mikrométer, gyémánt, stb. tünik el a gyárból. Nem foglalkoznak kellően a fiatal káderekkel. Ezeknek a hiányosságoknak a kiküszöböléséért komoly munkát kell végeznie a pártalapszervezetnek — mondotta Anghel elvtárs. — Politikai felvilágositó munkával kell meggyőznie a munkásokat a közvagyon megőrzésének, a munkafegyelem megszilárditásának, a kádernevelés megjavitásának fontosságáról.

Kranovszki Géza elvtárs azért birálta a gyár vezetőségét, mert nem gondoskodott az öntvények tisztitására szükséges helyiségről s ezért ezt a munkát még ma is fedetlen helyen, a szabadban végzik. Javasolta, hogy még a tél beállta előtt gondoskodjanak megfelelő helyiségről, mert a hidegben lehetetlen megfelelően tisztitani az öntvényeket.

Egyes felszólalók a közszükségleti cikkek gyártásának bevezetésében látják a terv teljesitésének akadályát. Urian Emil elvtárs, a gyár főmérnöke például javasolta, hogy szüntessék be a közszükségleti cikkek gyártását. Tervünket csak ugy tudjuk teljesiteni, — mondotta — ha lemondunk a közszükségleti cikkek gyártásáról. Urian elvtárs ugylátszik elfelejti, hogy pártunk politikájának főcélkitüzése a dolgozók anyagi és kulturális igényeinek maximális kielégitése. Már több, mint egy éve megjelent pártunk Központi Vezetősége 1953 augusztusi bővitett plenáris ülésének történelmi jelentőségü határozata, amely a dolgozók anyagi és kulturális szinvonalának megjavitását irányozza elő. A „I. Ranghet"-gyárban tartott pártalapszervezeti gyülésen kitünt, hogy vannak még olyan vezetők, akik nem értik meg e nagyfontosságu dokumentumok lényegét. A „I. Ranghet"-gyárban pedig minden lehetőség meg van nagymennyiségü közhasználati cikkek gyártására.

Az alapszervezet tagjai és a meghivottak több javaslatot tettek a munkamenet megjavitása érdekében. Mivel azonban az igazgató jelentése nem hozta felszinre a gyár munkafolyamatában lévő alapvető hiányosságokat, az alapszervezet tagjai sem tudtak kellően tájékozódni és igy a legsulyosabb hibákra nem mutattak rá.

Ez nemcsak a gyár vezetőségének, hanem az alapszervezet bürójának mulasztását is tükrözi. Az alapszervezet bürója a párttagok közül egyeseket későn értesitett a gyülés megtartásáról és annak napirendi pontjáról. Igy többen felkészületlenül jelentek meg a gyülésen.

A hiányosságok felszámolása érdekében az alapszervezet a következő intézkedéseket hozta: megjavitják a termelési értekezleteket, hogy azok valóban a szocialista verseny mozgató erőivé váljanak; szeptember folyamán megszervezik a mesterek és a szakszervezeti csoportfelelősök oktatását; az agitátorok munkáját azáltal javitják meg, hogy rendszeres kiképzésben részesitik őket és konkrét feladatokkal bizzák meg. A vezetőség tagjai a különböző üzemrészek munkájáért közvetlenül felelnek s ugyanakkor az üzem egész menetéért is felelnek. A termelésben tapasztalt lemaradás helyrehozásáért akciótervet készitenek, amelyet minden technikus és minden üzemosztály szakszervezeti bizottsága előtt ismertetnek. A müszaki iroda dolgozói minden segitséget megadnak a termelésben dolgozóknak.

Azért, hogy az alapszervezet sikerrel valósithassa meg célkitüzéseit, ösztönözni kell a birálat és önbirálat s különösképpen az alulról jövő birálat széleskörü kibontakozását. A pártszervezetnek állandóan gondoskodnia kell a dolgozók politikai neveléséről. Gyökerestől irtsák ki azt a helytelen megnyilvánulást, amely a közszükségleti cikkek gyártásának csökkentésére irányul. Csakis igy töltheti be maradéktalanul a „I. Ranghet"-gyár azt a fontos szerepet, amely népgazdaságunk fejlesztésében reá hárul.

Huma Mihály

Kinai ének- és táncegyüttes látogatása a fővárosi Mao Ce-tung gyárban

A kinai felszabaditó néphadsereg ének- és táncegyüttese, Csen I tábornok vezetésével, csütörtök délelőtt megáltogatta a fővárosi Mao Ce-tung gyárat.

A gyár dolgozói röpgyülést rendeztek a vendégek tiszteletére s ez alkalommal az állami dijjal kitüntetett magasnyomásu kazán kicsinyitett mását nyujtották át ajándékul az együttesnek.

A kinai müvészek ezután nagysikerü előadást tartottak.

A Kinai Népköztársaság kikiáltásának ötödik évfordulója alkalmából rendezett kinai filmfesztivál keretében a „Patria" filmszinházban csütörtök este bemutatták a „Rejtjeles levél" cimü játékfilmet.

A film, amely Csan Csun-szian szövegkönyve alapján készült a sanghaji filmstudiókban, nagy sikert aratott. (Agerpres)

Kolozsvári szinmüvészekből alakult együttes operettestje Aradon

Egyre szélesebb dolgozó rétegek nyilvánitják érdeklődésüket a valóban szinvonalas operettzene iránt. Népi demokratikus kormányzatunk ezen a téren is nagymértékben hozzájárul a dolgozó tömegek igényeinek kielégitéséhez. Müvészi operettesteken nyilik lehetősége a közönségnek, hogy legszebb operettzenék részleteiben, egyvelegjében gyönyörködhessék.

Ilyen operettestet rendez a Kolozsvári Állami Román Opera és a Kolozsvári Állami Magyar Opera tagjaiból alakult együttes ma, szombaton és holnap vasárnap délután 6 és este 9 órai kezdettel a Kulturpalotában.

A „Szabad szél" „Cirkuszhercegnő", „Csárdáskirálynő", „Éva", „Vig özvegy", „Tatárjárás" és annyi más felejthetetlen és szép operett ének- és zenekari részleteit elmés összekötő szöveg füzi egybe és ezt Imrédi Géza, valamint Daianescu Rodica mondja el. Az operettest szinpadtechnikai megoldása is teljes mértékben megfelel az előadás magas szinvonalának.

Közlemény

A VÁROSI NÉPTANÁCS HELYI GAZDÁLKODÁSI OSZTÁLYA felhivja az összes fuvarozási engedélyyel rendelkezőket, hogy október 4. és 19. között személyesen jelentkezzenek a városi néptanácsnál a működési engedély becserélése végett. Az érdekeltek hozzanak magukkal egy fényképet is. Felhivják a fuvarosokat, hogy a fenti határidő lejárta után nem gyakorolhatják hivatásukat, csakis az uj müködési engedélyben meghatározott feltételek mellett.

Gyorsitsák meg a huskvóta begyüjtését Körösrajonban

A körösrajoni terménybegyüjtő bizottság munkaközössége a pártalapszervezetek és a néptanácsok támogatásával értékes eredményeket ért el a husbegyüjtés terén.

A rajonban Simánd község jár az élen, ahol Sandu Viorel begyüjtő jó munkája révén eddig mintegy 70 százalékát adták be az ezévi huskvótának, a sertéshus kvótának pedig 88 százalékát. Simánd jelenleg mint élenjáró község tartja a begyüjtési versenyzászlót. A rajoni terménybegyüjtő bizottság küldöttei felvilágositó, irányitó munkájukkal segitették a községi begyüjtőket.

Számottevő eredményeket értek el Kisjenő községben is, ahol a huskvótának 68,1, a disznóhus kvótának pedig 84,6 százalékát adták be. Ezek az eredmények többnyire Zima János begyüjtő felelős munkáját dicsérik, de hathatós felvilágositó tevékenységet fejtettek ki ezen a téren a nőbizottság tagjai is.

Agya községben is 64,7 százalékban teljesitették a husbegyüjtési tervet. K. Vida József, a község begyüjtője tervszerü munkát végzett. Ahol lemaradást észlel, felvilágositó munkával győzi meg a dolgozó parasztokat beadási kötelezettségeik idejében való teljesitésének fontosságáról. Vida elvtárs az utóbbi időben nagy segitséget kapott Kohut József rajoni helyettes meghatalmazottól, ami még lendületesebb munkára ösztönözte.

Emlitésreméltó Fildan Floreanak Tamásda község begyüjtőjének a munkája is, aki a községi néptanács és a pártalapszervezet segitségével 60 százalékát gyüjtötte be az ezévi huskvótának.

A rajonban azonban az elért eredmények ellenére, csak 52,1 százalékban teljesitették a husbegyüjtési tervet. A sertéshus begyüjtési tervet pedig 50,2 százalékban. Komoly lemaradás mutatkozik a husbegyüjtés terén Seprős községben, noha itt két begyüjtő — Hent Petru és Rosca Ioan — tevékenykedik. Seprősön csak 29 százalékban teljesitették a tervet, mivel a község begyüjtői nem végeznek kielégitő meggyőző munkát a dolgozó parasztok körében. Márpedig nehéz lesz behozni a lemaradást. A községi néptanács végrehajtó bizottsága nem ellenőrizte elég lelkiismeretességgel a begyüjtők tevékenységét és nem segitette őket munkájukban.

Lemaradás mutatkozik Nagyszintye községben is, ahol a dolgozó parasztok csak 41 százalékát adták be a huskvótának. A község volt begyüjtője elhanyagolta a dolgozó parasztok mozgósitását, amiért le is váltották. Ez érthető is, de furcsa az, hogy jelenleg egyáltalán nincs begyüjtő a községben. A községi néptanács végrehajtó bizottsága nem törődik a begyüjtés kérdésével és nem gondoskodott arról, hogy begyüjtőt biztositsanak. A beadási kötelezettségeik teljesitésében a néptanács alkalmazottai sem mutatnak példát. Jelenleg a begyüjtést a rajoni ellenőrök végzik, ami természetesen nem vezethet kielégitő eredményre.

Hasonló a helyzet Pél községben is, ahol augusztusig Burszák Jenő volt a begyüjtő, mivel azonban munkáját elhanyagolta és nem tartotta be a begyüjtési ütemtervet, leváltották. A községi néptanács itt sem gondoskodott megfelelő helyettesről. A község alapszervezete sem foglalkozik behatóan a begyüjtés kérdésével. Mindez odavezetett, hogy a begyüjtési tervet csupán 41 százalékban teljesitették a községben.

Hasonló lemaradás mutatkozik Szentannán is, ahol 41 százalékban adták be a huskvótát a dolgozó parasztok, pedig itt is két begyüjtő van: Popa Petru és Miscoi Dimitrie. A községi néptanács és a pártalapszervezet azonban nem segiti őket kellőképpen.

A terménybegyüjtő bizottság körösrajoni ellenőreinek nagyrésze szervezetten végzi munkáját. Idesorolhatjuk Galijan Anton és Birta Gheorghe begyüjtőket, akik alaposan kiveszik részüket a munkából, jól irányitják és támogatják a községi begyüjtőket. Nem mondhatjuk el azonban ugyanezt Szilágyi György és Crisan Gheorghe ellenőrökről, akik igen csekély eredményt mutathatnak fel munkájukban.

A terménybegyüjtő bizottság körösrajoni munkaközössége, Coroban Ioan meghatalmazottal az élen szintén csekély segitséget nyujt a községi begyüjtő felelősöknek. A kevés terepkiszállást Coroban elvtárs sokoldalu irodai elfoglaltságával próbálja indokolni, bár ez távolról sem a legkielégitőbb indok. A rajon lemaradását pedig különböző „objektiv" nehézségekkel indokolja. Számos községben azonban nem forogtak fenn ilyen okok, mint például Zaránd községben, ahol ennek ellenére a begyüjtési tervet csak 50 százalékban teljesitették. Ugyanez a helyzet Caporal Alexa községben is.

A husbeadási terv nem teljesitésének oka tehát a községek begyüjtési ütemtervének be nem tartásából és a hiányos ellenőrzésből származik. A községi pártalapszervezetek sem foglalkoztak következetesen ezzel a kérdéssel. Pedig bebizonyosodott, hogy azokban a községekben, ahol a pártalapszervezetek és néptanácsok végrehajtó bizottságai segitették a begyüjtőket, kiemelkedő eredményeket értek el.

Ahhoz, hogy a rajon a husbegyüjtési tervet idejében teljesithesse, több terepmunka s a községi begyüjtő felelősök fokozottabb segitsége szükséges. A terménybegyüjtő bizottság rajoni munkaközösségének arra kell törekednie, hogy pártunk II. kongresszusának tiszteletére tett tervvállalását 100 százalékban teljesitse. A begyüjtés terén mutatkozó lemaradások kiküszöbölése érdekében a körösrajoni pártbizottságnak nagyobb segitséget kell nyujtania a beadási kötelezettség teljesitésében elmaradt községek alapszervezeteinek. Mozgósitsák az agitátorokat, a tömegszervezetek tagjait, hogy segitségükkel minél eredményesebb felvilágositó munkát végezhessenek a dolgozó parasztok között.

Szender Károly

hadjáratot inditott a Párisi Kommün és az I. Internacionálé ellen, Marx nyiltan kijelentette, hogy ennek a dokumentumnak ő a szerzője.

Az I. Internacionálé Főtanácsa 1871 julius 11-én nagyon figyelemreméltó üzenetet intézett az Internacionálé egyesültállamokbeli szekcióinak newyorki központi vezetőségéhez Washburn amerikai követnek a franciaországi polgárháboru idején tanusitott viselkedéséről. Az üzenet izzó haraggal leplezi le ezt az uriembert, a mai bullittok és lodge-ok elődjét, aki a versailles-iak és a kommunárok közti „közvetités" ürügyével bünös módon a kommunárok ellen fenekedett, s a versailles-iakat segitette. Az üzenet megállapitja, hogy a Kommün védelme az amerikai beavatkozás folytán a legválságosabb pillanatban „két napra megbénult". Az üzenet fölszólitotta a szekciók tagjait, közöljék az amerikai néppel ezeket a tényeket s kérte, döntsék el, méltóan képviseli-e ez az alak az amerikai köztársaságot, amely akkor még élvezte a demokratikus ország tekintélyét.

Az I. Internacionálénak a Párisi Kommün védelmében kiadott számos lángoló felhivása, a Kommün bukása után az I. Internacionálé vezetésével a francia burzsoázia véres terrorja ellen kibontakozott széleskörü nemzetközi tiltakozó hadjárat és az a halálos félelem, amellyel a világ első proletárdiktaturája valamennyi európai ország burzsoáziáját eltöltötte, határtalan gyülöletet ébresztett a burzsoáziában az I. Internacionáléval, valamint Marxszal, az I. Internacionálé eszmei vezérével és vezetőjével szemben. Sok országban üldözőbe vették az Internacionálé szekcióit, egyes országokban betiltották a szekciókat, s államellenes bünnek nyilvánitották a tevékenységükben való részvételt. De az európai reakció semmiféle terrorja, tilalma és erőszakoskodása nem járhatott eredménnyel, mert a munkásmozgalmat nem lehetett sem megsemmisiteni, sem betiltani. Ellenkezőleg, a munkásmozgalom tovább növekedett és erősödött azután is, amikor az I. Internacionálé már befejezte dicső tevékenységét. A marxizmus egyre mélyebben behatolt a dolgozó néptömegek széles rétegeinek tudatába.

Marxnak és Engelsnek az I. Internacionáléban végzett müködése pontosan utbaigazit, milyen taktikát folytassanak a proletárforradalmárok a munkásosztály összes erőinek tömöritésében, hogyan dolgozzanak a munkásmozgalom vezető káderei a tudományos szocializmus szelleme szerint való eszmei-politikai nevelésért vivott harcban. Marx és Engels megmutatta, milyen széleskörü politikai tevékenységet kell kifejteni a munkásosztály nemzetközi szervezetének, amely reagált korának minden fontosabb eseményére s ezzel rávilágitott arra az önálló politikai szerepre, amelyet a munkásosztálynak a politikai ügyekben be kell töltenie.

Megemlitjük, hogy az I. Internacionálénak volt orosz szekciója is; ez a Csernisevszkijt követő emigráns forradalmárok egy csoportjából alakult meg. A szekció kérésére Marx képviselte a Főtanácsban a szekciót. Az I. Internacionálé orosz szekciója buzgón segitette Marxot a bakuninisták elleni harcban.

Az I. Internacionálé világtörténelmi jelentősége, hogy ez volt a munkásosztály első nemzetközi szervezete, amely céljául tüzte ki a felszabadulásért való harcot. Az akkori időszakhoz képest meglehetősen nagy tömegeket fogott át. Szerepe fölbecsülhetetlen volt, nagyvonaluan terjesztette a tudományos szocializmust, az európai országok és az Egyesült Államok munkásmozgalmában. Marx és Engels az I. Internacionálé időszakában sikeresen harcolt a kispolgári szocializmus különböző formái és a munkások körében elterjedt proletárellenes áramlatok ellen. A marxizmus hegemóniája e harc eredményeképpen megszilárdult a munkásmozgalomban.

Az I. Internacionálé tevékenységével, a munkástömegek körében kivivott befolyásával és tapasztalataival megteremtette a feltételeket, hogy később világszerte önálló proletárpártok alakuljanak. Lenin igen nagyra becsülte az I. Internacionálé történelmi jelentőségét. „Ez az Internacionálé — irta Lenin — felejthetetlen, örökké élni fog a munkások szabadságharcának történetében".

Amikor az I. Internacionálé teljesitette történelmi hivatását, uj korszak következett. Ennek az volt a jellegzetessége, hogy a munkásmozgalom világszerte összehasonlithatatlanul gyorsabban fejlődött, mint korábban: a világ főbb országaiban sorra megalakultak a munkás tömegpártok.

Lenin azonban megállapitotta, hogy a II. Internacionálé szélességben fejlődött, mégpedig tevékenysége forradalmi szinvonalának süllyedése és opportunizmusának, szociálsovinizmusának rendkivüli megnövekedése árán. Mindez a II. Internacionálé szégyenletes csődjére vezetett.

A III., a Kommunista Internacionálé, amelynek egész történelme elszakithatatlanul összefonódik Lenin és ügyének folytatója, Sztálin nagy nevével, uj történelmi feltételek közt, az imperializmus és a proletárforradalmak korszakában fejlesztette tovább az I. Internacionálé forradalmi hagyományait, s óriási szerepet játszott a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatására a világ legtöbb országában megalakult kommunista pártok egyesitésében és megerősödésében, a munkásmozgalom vezetőinek kinevelésében és a kommunizmus propagandájának kidolgozásában. De e pártok gyors növekedése, munkájuk óriási lendülete és különböző feltételekhez kapcsolódó tevékenységük következtében lehetetlenné vált e pártok munkájának központi irányitása, ezért kölcsönös kapcsolatuknak uj formája vált szükségessé.

★

A legutóbbi évtizedek történelméből Marx, Engels, Lenin és Sztálin halhatatlan tanitásának hatalmas győzelme és diadalutja bontakozik ki.

Ma, amikor a demokratikus világ a Marx Károly által alapitott I. Internacionálé 90. évfordulóját ünnepli, rendületlenül a munkásosztály felszabaditó harcának hatalmas, megdönthetetlen támasza a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége, amely sikeresen felépitette a szocializmus épületét, s győzelmesen halad a kommunizmus felé.

Az I. Internacionálé 90. évfordulója időben egybeesik korunknak azzal a nagy eseményével, hogy az Országos Kinai Népképviseleti Gyülés elfogadta a Kinai Népköztársaság alkotmányát. A kinai nép nagy győzelme és a Kinai Népköztársaság sikerei ujra ragyogóan igazolják a marxizmus-leninizmus halhatatlan eszméinek, a proletárnemzetköziség eszméinek hatalmas, lelkesitő erejét.

Ma itt van a béke, a demokrácia és a szocializmus hatalmas tábora, amelynek több mint 900 millió tagja örökre fölszabadult a kapitalizmus járma alól, s az e táborhoz tartozó országoknak a tudományos szocializmus eszméit követő munkásosztálya köré tömörül.

A munkásmozgalom az I. Internacionálé megalapitása óta eltelt 90 év alatt világszerte rendkivüli és hatalmas utat tett meg. A tudományos szocializmus eszméi e történelmi időszak folyamán nagyszerü győzelmeket arattak. A történelem igazolta a marxista-leninista elmélet nagy életerejét. Semmi sem akadályozhatja meg eljövendő, világot átfogó győzelmét!

Testnevelés és Sport

Szombaton és vasárnap gazdag sportmüsort bonyolitanak le Aradon. Városunk labdarugói, teniszezői, röplabdázói, birkozói és más sportágak képviselői találkoznak a népköztársasági bajnokságok küzdelmeiben. A szombat-vasárnapi részletes sportmüsor egyébként a következő:

LABDARUGÁS

Vasárnap délután 4 órai kezdettel, a Locomotiva sporttelepen kerül sor a Locomotiva Arad—Locomotiva Kolozsvár „B" csoportbeli bajnoki labdarugó mérkőzésre. A Locomotiva Arad az utóbbi mérkőzéseken jól szerepelt, s a vasárnapi összecsapás nagy küzdelmet igér.

A Fl. Rosie UTA labdarugó csapata Nagyváradon mérkőzik a Progresul ICO együttesével. A Progresul a kiesés ellen küzd s igy minden erőfeszitést megtesz, hogy sikeresen szerepeljen.

KÉZILABDA

Vasárnap délután háromnegyed 3 órakor a Locomotiva sporttelepen, a Locomotiva Arad—Locomotiva Kolozsvár mérkőzés előtt a Progresul Arad és az Avintul Detta férfi kézilabdázó csapatai találkoznak az osztályozó bajnokság küzdelmei során.

RÖPLABDA

Vasárnap délelőtt 11 órakor a Stiinta röplabda-pályáján: Stiinta Arad—Metalul Ploesti „A"-osztályu férfi röplabda mérkőzés lesz.

BIRKÓZÁS

Ugyancsak vasárnap délelőtt 11 órakor az UTA birkozó termében, a „Dózsa György" filmszinház felett, találkoznak a Fl. Rosie UTA és a Fl. Rosie Kolozsvár sportközösségek birkozó csapatai.

TENISZ

Szombaton délután 3 órai kezdettel a Fl. Rosie UTA marosparti teniszpályáján kerül sor a Fl. Rosie UTA—Dinamo Bukarest „A"-osztályu bajnoki tenisz mérkőzésre. A verseny vasárnap délelőtt és délután tovább folytatódik.

MOTORKERÉKPÁR

Amint tegnapi számunkban hirt adtunk róla, szombat délután fél 6 órakor érkeznek meg a pontosságot és ellenállóképességet ellenőrző, RNK körüli motorkerékpáros bajnokság I. szakaszából a versenyzők. Érkezés a városi néptanács székháza előtt.

TURISZTIKA

A tartományi szaktanács a turisztikai és kiránduló irodával együtt szombat délután, szombatról-vasárnapra virradó éjjel és vasárnap, változatos terepen, tájékozódási terepversenyt rendez. A versenynek éjszakai és nappali szakasza is lesz. A tájékozódási terepversenyen résztvesznek tartományunk turistái és Temesvár, valamint Nagyvárad tartományból is érkeznek részvevők.

A szovjet emberek köszöntik a nagy kinai népet

— N. Sz. Hruscsov elvtárs üdvözlő beszéde a pekingi repülőtéren —

PEKING. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

Szeptember 29-én szovjet kormányküldöttség érkezett Pekingbe, hogy részt vegyen a Kinai Népköztársaság kikiáltása ötödik évfordulójának ünnepségein. A küldöttség tagjai: N. Sz. Hruscsov, az SzKP Központi Bizottságának első titkára, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnökségének tagja, a küldöttség vezetője; N. A. Bulganyin, a Szovjetunió miniszterelnökének első alelnöke; A. J. Mikoján, a Szovjetunió miniszterelnökének alelnöke; N. M. Svernyik, a Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának elnöke és más közéleti személyiségek.

A Szovjetunió kormányküldöttségét a pekingi repülőtéren többek között a kinai kormány és a Kinai Kommunista Párt vezető személyiségei — köztük Liu Sao-ci, a párt KB titkára, Csu En-láj, a párt KB titkára és az államtanács elnöke, — továbbá a népi demokratikus országok Pekingbe érkezett kormányküldöttségei fogadták.

N. Sz. Hruscsov, a szovjet kormányküldöttség vezetője a repülőtéren a következő beszédet mondotta:

Kedves barátaim! A Kinai Népköztársaság fennállása ötödik évfordulójának megünneplésére érkeztünk Pekingbe, nagy országuk ősrégi fővárosába. Küldöttségünk ebből az alkalomból a Szovjetunió népeinek szíves üdvözletét tolmácsolja a testvéri kinai népnek.

Országaink népei között napról-napra erősödő testvéri szövetség és rendithetetlen barátság fejlődött ki. Népeink gyümölcsöző együttműködést folytatnak és kölcsönösen segitik egymást az uj élet megteremtéséért, a béke ügyéért folyó harcban. A szovjet emberek élénk érdeklődéssel kisérik az Önök építőmunkáját és büszkén köszöntik azokat a jelentős sikereket, amelyeket a kinai dolgozók a Kommunista Párt és a népi kormány vezetésével elértek. A Kinai Népköztársaság alkotmánya, amelyet az Országos Kinai Népképviseleti Gyülés a napokban fogadott el és amely ünnepélyesen kimondja a szocialista társadalom építésének elveit Kinában, szentesiti a népi forradalom e történelmi vivmányait. Szivből köszöntjük a kinai népet alkotmánya megszavazása alkalmából és abból az alkalomból, hogy Mao Ce-tung elvtársat, a kinai nép nagy fiát és vezetőjét, a Kinai Népköztársaság elnökéül választotta.

A népi forradalom győzelme Kinában, a békés építésben elért nagy eredmények megmutatták a hatszázmilliós kinai nép valóban titáni erejét. A kinai nép saját kezébe vette sorsa irányitását és törhetetlen elhatározása, hogy nagy átalakulásokat hajt végre országában és valóra váltja kitüzött célját.

A világ békeszerető népei a két nagyhatalom — a Szovjetunió és a Kinai Népköztársaság — megbonthatatlan barátságát a béke hatalmas bástyájának, olyan legyőzhetetlen erőnek tekintik, amely az egész emberiség érdekében, egyre növekvő befolyást gyakorol az összes nemzetközi kérdések megoldására, a világbéke megszilárditására.

Éljen a Kinai Népköztársaság!

Éljen a nagy kinai nép és dicsőséges Kommunista Pártja!

Éljen és erősödjék a Szovjetunió és a Kinai Népköztársaság népeinek örök barátsága!

Szovjet tudósok, munkások és művészek üdvözlete

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

A „Právda" szeptember 29-i száma egész oldalon szovjet emberek nyilatkozatait közli a kinai nép nagy ünnepe alkalmából.

I. Petrovszkij akadémikus, a moszkvai „Mihail Lomonoszov" állami egyetem rektora a következőket irja:

„Öt esztendő nem hosszu idő, de a tehetséges és szorgos kinai nép ezekben az években nagy átalakulásokat valósitott meg hazájában. Mi, szovjet tudósok, különösen annak örvendünk, hogy a Kinai Népköztársaságban szemlátomást fejlődik a dolgozó tömegek szolgálatába állitott tudomány.

A szovjet tudósok élénk figyelemmel kisérik kinai kartársaik munkásságát. Kétségtelen — irja Petrovszkij —, hogy a Szovjetunió és a Kinai Népköztársaság közti testvéri együttműködés — népeink boldogulására — minden téren egyre inkább fejlődik és erősödik".

V. Szárov, szovjet vasutas két évig dolgozott együtt kinai elvtársakkal egy nagy szovjet vasuti egységnél. V. Szárov a „Právda" szeptember 29-i számában arról ir, hogy sohasem fogja elfelejteni azt az időt, amelyet Kinában, a csancsuni vasutnál eltöltött.

„Már Kinában való tartózkodásunk első pillanataiban tapasztaltuk az iránt unk megnyilvánuló szeretetteljes gondoskodást — folytatja Szárov. — Barátaink a legelőnyösebb munkakörülményeket biztositották nekünk. Figyelmes, bátor, tetterős, állhatatos és tehetséges emberek — igy maradtak meg mindannyiunk emlékezetében a kinaiak, igaz barátaink. Az első ötéves terv teljesitésében, az uj élet megalkotásában elért hatalmas eredményeik ékesszólóan bizonyitják, hogy a kinai nép további, még nagyobb sikereket is arat majd szocialista társadalma felépitésében. Mi, szovjet emberek, szivből kivánjuk ezt a kinai népnek!".

V. Csukarin, a Szovjetunió érdemes sportmestere, az olimpiai játékok tornász-világbajnoka ezt irja:

„Egy szovjet sportküldöttség tagjaként alkalmam volt ellátogatni a népi Kinába. Az ott töltött 45 nap alatt mindegyikünk sok barátot szerzett. Most gyakran kapok levelet kinai elvtársaktól. A Csanszu-tartományi Csencsán városból például Liu Li-he és U Buj-u beszámolnak munkasikereikről és ezekkel a szavakkal zárják soraikat: „Éljen a Szovjetunió és Kina népeinek megbonthatatlan nagy barátsága!". Ezekben a napokban, amidőn a nagy kinai nép bensőségesen ünnepli a Kinai Népköztársaság kikiáltásának ötödik évfordulóját — irja Csukarin —, viszonozni kivánom kinai elvtársaimnak a kinai-szovjet barátság köszöntésére küldött üdvözletét, mert a népeink közötti barátság, országaink ifjuságának barátsága nagy erőt képvisel!".

Galina Ulanova, a Szovjetunió népművésze, aki két évvel ezelőtt járt Kinában, igy ir: „Most, amikor a felszabadulása ötödik évfordulóját és uj alkotmányának születését ünneplő kinai nép nagy örömében a világ egyszerü embereinek ezrei és milliói osztoznak, én is ki akarom fejezni szerény üdvözletemet kinai barátainknak. Boldog volnék, ha üdvözletemről tudomást szereznének művészeti munkatársaim: Mej Lan-fan Fan Zsuj-csun és Fu Csuan-szian, a „Lian San-bo és Csu In Taj" cimü, csodálatosan szép opera szereplői, Li Sao-csun, a nagyszerü művész és többi — pekingi, sangháji és kantoni — kollégáik.

A Kinai Népköztársaság megteremtésének ötödik évfordulója, e felemelő ünnep alkalmából — irja befejezésül Galina Ulanova —, én, a szovjet művésznő egész népemmel együtt további sikereket kivánok a kinai népnek az uj élet építésében".

Ivan Kozsedub, a Szovjetunió háromszoros hőse is köszönti a kinai népet, a Kinai Népköztársaság kikiáltásának ötödik évfordulója alkalmából. Ezen a történelmi napon, a szovjet hadsereg katonáinak nevében testvéri üdvözletét küldi kinai fegyverbarátainak és szive mélyéből ujabb jelentős sikereket kiván népük szolgálatában kifejtett nemes és önfeláldozó munkájukban.

A lap közli még Olesz Goncsár ukrán iró, Tamara Skurko bjelorussz egyetemi hallgató üzenetét és V. Kozsevnyikovnak, az ázsiai és a csendesóceáni békeharcosok összekötő bizottsága helyettes főtitkárának üdvözletét is.

Ujabb amerikai tervek Tajván megkaparintására

PEKING. (Agerpres). Az „Uj Kina" jelenti:

A „Dangunbao" cimü napilap cikket közöl, amelyben elitéli bizonyos nyugati személyiségeknek Tajván kérdésében tett képtelen javaslatait.

A Tajván „semlegesitésére" vonatkozó javaslattal kapcsolatban a lap ezeket irja: „Tajván a kinai terület szerves része és nem külön állam. A nemzetközi jog szemszögéből nézve, fel sem lehet vetni a semlegesités kérdését.

Tajván „semlegesitése" alapjában véve azt jelentené, hogy nem ismerik el azt, hogy Tajván szerves része a kinai területnek. A „semlegesités" igazolta Tajván USA-megszállását, ez pedig azt a célt szolgálja, hogy az USA veszélyeztethesse Kina biztonságát. Minden ilyen javaslat ellenséges javaslat Kinával szemben.

Az az inditvány, hogy bizzák meg Tajván kérdésével az ENSz gyámsági bizottságát, a kairói és a potsdami nyilatkozat megszegését jelenti — hangsulyozza a „Dangunbao". „Tajvánt a második világháboru után valójában visszaadták Kinának. Tajván helyzete semmiféle közös vonást sem mutat azokkal a területekkel, amelyeket az ENSz alapokmánya a gyámsági bizottság hatáskörébe utal. Tajvánt az ENSz gyámsága alá helyezni, annyit jelent, mint az USA gyámsága alá helyezni".

Törvénytelen az a javaslat is, hogy Tajvánt egyes semleges országok mandátuma alá helyezzék. Vajjon van-e a világon olyan ország, amely hozzájárulna ahhoz, hogy saját területét más országok „mandátuma" alá helyezzék? — kérdi a lap. „Tajván kinai terület és „mandátum" alá helyezése egyet jelent egy Kina ellen irányuló agressziv cselekedettel".

A lap teljes képtelenségeknek bélyegzi azokat a próbálkozásokat, hogy egy ugynevezett „független tajváni államot" teremtsenek és azt a javaslatot, hogy „két kinai államot" ismerjenek el.

Az összes emlitett javaslatok — irja a továbbiakban a lap — képtelenek és veszélyesek. Örügyül szolgálnának az USA számára arra, hogy örökre elfoglalja Tajvánt. Ezek a javaslatok csak elmélyithetik a nézeteltéréseket Tajván kérdésében és kiélezhetik a nemzetközi feszültséget is. Tajván felszabaditása Kina belügye s ebbe nem szólhat bele egyetlen ország sem. A távolkeleti feszültséget csakis Tajván amerikai megszállása és a Kina belügyeibe való amerikai beavatkozás idézte elő".

A lap kijelenti: „Ezek a javaslatok az USA érdekeit szolgálják. Az a szerepük, hogy ösztönözzék az agressziót és a háborut".

A gyarmati politika vitája a laburista párt konferenciáján

SCARBOROUGH. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

A laburista párt konferenciájának szeptember 29-i ülésén megkezdődött a vita Nagybritannia gyarmati politikájával kapcsolatban. A vitát Skeffington, a végrehajtó bizottság tagja nyitotta meg, aki az értekezlet elé terjesztette a végrehajtó bizottság nyilatkozatát a gyarmati politikáról. A nyilatkozat szerint „a gyarmatokat illetően a laburista párt politikájának az a célja, hogy a gyarmatoknak lehetőséget nyujtson a demokratikus önrendelkezésre". Ami azonban e cél megvalósitására irányuló gyakorlati intézkedéseket illeti, a nyilatkozat csupán arra a megegyzésre szoritkozik, hogy „tárgyalásokat kell folytatni a kormány s minden egyes terület felelős vezetői között", hogy megállapitsák az önkormányzati jog megadásának időpontját. A nyilatkozat szerint erre csak akkor kerülhet sor, amikor „az egyes területek fejlődési foka ezt lehetővé teszi".

A nyilatkozat beismeri, hogy „a gyarmatokon nyomor és elmaradottság uralkodik", de ezt „természeti okokkal" próbálja magyarázni. A nyilatkozat szerzői ugyanakkor azt is beismerik, hogy „Anglia óriási természeti kincseket kap ezekről a területekről".

Nyilatkozatának befejező részében a végrehajtó bizottság hangsulyozza: támogatja a malájföldi nemzeti felszabaditó mozgalom elfojtását az angol csapatok által s „kommunista terrornak" nevezi ezt a mozgalmat; helyesli az Aranypartnak és Nigériának nyujtott ál-önkormányzati jogot; helyesli az angol uralom fenntartását Kelet- és Közép-Afrikában; támogatja az angol csapatok büntető akcióit a kényai nemzeti felszabaditó mozgalom elnyomására. (A nyilatkozat „törvényesnek" minősiti ezeket az akciókat).

Az értekezlet jóváhagyta a gyarmati politikára vonatkozó nyilatkozat szövegét és rendkivüli határozati javaslatot fogadott el Ciprus kérdésében.

Szovjet-svéd egyezmény a hajótöröttek közös megmentésére

MOSZKVA. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

A Szovjetunió és Svédország kormánya szeptember 29-én Moszkvában egyezményt irt alá a Balti tengeri hajótöröttek megmentésében való együttmüködésről.

A szovjet kormány nevében A. A. Frolov, a tengeri mentő szolgálat vezetője, a svéd kormány nevében pedig R. Sulman, rendkivüli és meghatalmazott nagykövet irták alá a szerződést.

A szerződés aláirásakor jelen voltak a Szovjetunió külügyminisztériumának magasrangu tisztviselői, a tengeri mentőszolgálat több tisztviselője, továbbá a moszkvai svéd nagykövetség munkatársai.

Lengyelország tiltakozik a liszinmanista provokációk ellen

VARSÓ. (Agerpres). A PAP hirügynökség jelenti:

A liszinmanista kormány az utóbbi időben fokozta provokációit a koreai fegyverszüneti semleges felügyelő bizottság lengyel és csehszlovák tagjai ellen. Li Szin Man bábkormánya nemrég rágalmazó nyilatkozatot tett közzé, amelyben azzal idolta meg a felügyelő bizottság lengyel és csehszlovák tagjait, hogy kémtevékenységet végeznek.

A Lengyel Saitóügynökség ezzel kapcsolatban felhatalmazást kapott a következő nyilatkozat megtételére: A koreai fegyverszüneti semleges felügyelő bizottság lengyel tagjai — mint közismert — szigoruan alkalmazzák a fegyverszüneti egyezmény előirásait s erejüket nem kiméive igyekeznek megakadályozni, hogy megszegjék a fegyverszüneti egyezményt azok, akiknek érdeke a feszültség fenntartása.

Ilyen körülmények között cáfolhatatlan, hogy a liszinmanista klikk fokozódó rágalmai egyszerü koholmányok s az a céljuk, hogy eltereljék a figyelmet arról, hogy a liszinmanisták megszegik a fegyverszüneti egyezményt. Ezek a provokációk egy és ugyanazon politika megnyilvánulásai. Bizonyos amerikai imperialista körök folytatják ezt a politikát s a csangkájsekista hajótöröttekkel bünös támadást hajtatnak végre a Kinai Népköztársaság partvidéke ellen. Ezek a körök a SEATO név alatt agressziós blokkot kovácsoltak össze Délkelet-Azsiában, hogy megakadályozzák a feszültség enyhülését a Távol-Keleten.

Lengyelország képviselői ezután is becsülettel teljesitik feladatukat a koreai vegyes fegyverszüneti felügyelő bizottságban és továbbra is szembeszállnak a fegyverszünet megszegésére irányuló kisérletekkel s ilyenformán hozzájárulnak a koreai béke megszilárditásához és a nemzetközi feszültség további enyhitéséhez.

A pakisztáni miniszterelnök Londonban

LONDON. (Agerpres). — A hirügynökségek jelentése szerint Mohamed Ali, Pakisztán miniszterelnöke — utján Washington felé — szeptember 29-én Londonba érkezett.

A nyugati sajtóügynökségek hiradásaiból kitünik, hogy a pakisztáni miniszterelnök az amerikai hivatalos közegekkel a közel- és középkeleti agressziv tömb megvalósitására vonatkozó terveket fogja megbeszélni.

Amerika kormányválságot akart előidézni Indonéziában

DZSAKARTA. (Agerpres). — A „Harian Rakzsat, a „Berita Indonesia" és más ujságok arról számolnak be, hogy a Masumi-párt és a szocialista párt jobboldali vezetői kormányválságot akartak előidézni.

A „Harian Rakzsat" szerint a Masumi-párt és a szocialista párt tagjai idegen erők beavatkozásával szerették volna kiprovokálni a Szasztroamidzsozso kormány lemondását. A lap hangsulyozza, hogy a „két párt kisérletei szorosan összefüggnek az USA terveivel".

Az USA-ban a törvényen-kivülhelyezés ellenére növekszik a Kommunista Párt tekintélye

NEWYORK (Agerpres). Mint az „United Press" jelenti, Edgar Hoover, a szövetségi nyomozóiroda elnöke kijelentette: Annak ellenére, hogy törvényen kivül helyezték az Amerikai Kommunista Pártot, "a párt befolyást gyakorol a szellemi élet csaknem valamennyi terén. Az illegális kommunisták soraiban ott vannak a munkásmozgalom vezetői, vannak köztük tanárok, ujságirók, orvosok, ügyvédek..."

Hoover kijelentésének további részéből kitünik, hogy a Rosenberg házaspár elleni fasiszta összeesküvés leleplezése folytán megnövekedett a Kommunista Párt befolyása és tekintélye az amerikai tömegek soraiban. Hoover kifejtette, hogy ma igen sok amerikai mártirnak tekinti a Rosenberg házaspárt.

Kémkedést szervez az USA a Német Demokratikus Köztársaság ellen

BERLIN. (Agerpres). A berlini demokratikus lapok szeptember 28-án az ADN hirügynökség következő jelentését tették közzé:

Értesülésünk szerint az amerikai megszálló hatóságok megtagadták a választ arra a levélre, amelyet G. M. Puskin, a Szovjetunió németországi főbiztosa intézett Conanthoz, az USA németországi főbiztosához a nyugatnémetországi és nyugatberlini amerikai kémszervezeteknek a Német Demokratikus Köztársaságban kifejtett bünös tevékenységével kapcsolatban. A Szovjetunió németországi főbiztosának részéről ezzel kapcsolatban a következőket közölték az ADN hirügynökség megbizottjával:

Az amerikai megszálló hatóságok kijelentették, hogy az USA kormánya elfogadhatatlannak tartja a Szovjetunió németországi főbiztosának levelét. Az amerikai kormány és a németországi amerikai megszálló hatóságok azonban nem cáfolták meg az amerikai kémközpontoknak a Német Demokratikus Köztársaság és a szovjet csapatok ellen elkövetett — s a fentemlitett levélben felsorolt — kémkedési és szabotázs cselekményeit.

Mint ismeretes, a levél rámutatott arra, hogy a Német Demokratikus Köztársaság biztonsági szervei a Nyugat-Németországban és Nyugat-Berlinben lévő amerikai kémszolgálatnak több, mint 400 kémügynökét vették őrizetbe az utóbbi időben. Ezenkivül több, mint száz ügynök, megbánva bünös tevékenységét, önként jelentkezett a hatóságoknál. A letartóztatott és az önként jelentkezett ügynökök nyilatkozatai alapján megállapitották, hogy az amerikai megszálló hatóságok Nyugat-Németországban és Nyugat-Berlinben 17 nagy kém- és diverziós központot létesitettek. Ezek aknamunkát fejtenek ki a Német Demokratikus Köztársaság és a szovjet csapatok ellen. A levél felsorolja az amerikai kémszervezetek hivatalos nevét és cimét, valamint vezetőik nevét.

Az amerikai kormány nem cáfolhatja meg a levélben felsorolt konkrét eseteket sem, mert ezek a letartóztatott és önként jelentkezett ügynökök nyilatkozatai alapján, valamint a lefolytatott perek és számos tárgyi bizonyiték alapján mutatják ki, hogy az amerikai kémközpontok kémkedést és diverziót szerveztek a Német Demokratikus Köztársaság ellen. A Német Demokratikus Köztársaság biztonsági szerveinek a kémügynököktől letartóztatásuk pillanatában elkobzott több tucat amerikai gyártmányu hordozható rádióvevő és leadó készülék, továbbá nagyszámu amerikai eredetü, más kémkedési eszköz van birtokában.

Az a körülmény, hogy az amerikai megszálló hatóságok nem hajlandók elismerni ezeket a tárgyi bizonyitékokkal alátámasztott, kétségbevonhatatlan tényeket, nem mentesiti őket felelősségük alól azért a bünös tevékenységért, amellyel nyugtalanságot akarnak kelteni Németországban, nehézségeket akarnak gördíteni Kelet- és Nyugat-Németország közeledésének utjába és el akarják mélyiteni Németország széttagoltságát. Az amerikai megszálló hatóságok megtagadták a választ a Szovjetunió németországi főbiztosának levelére s ez a körülmény csak máginkább megerősiti a tettenért kémek megszervezői ellen felsorolt vádak valódiságát.

A németországi szovjet szervek továbbra is határozottan ragaszkodnak ahhoz, hogy az amerikai megszálló hatóságok tegyenek hatékony intézkedéseket a nyugatnémetországi és nyugatberlini kémszervezetek felszámolására. A németországi szovjet szervek és a Német Demokratikus Köztársaság kormánya nem türheti el, hogy az amerikai hatóságok támogassák a Németország egyesitése ügyével szemben ellenséges szervezeteket és minden szükséges intézkedést meg fognak tenni, hogy felszámolják a Német Demokratikus Köztársaság és a szovjet csapatok ellen irányuló kémkedést és szabotázst.

Amerikai lapnak nyilatkozott Mendés-France a londoni értekezlet előtt

NEWYORK. (Agerpres). — Az „United States News and World Report" cimü amerikai folyóirat munkatársa beszélgetést folytatott Mendés-France francia miniszterelnökkel.

Az ujságiró kérdésére, hogy a miniszterelnök véleménye szerint „az elmult egy-két évben csökkent-e a szovjet agresszió veszélye Európában". Mendés France kijelentette, hogy a nemzetközi kapcsolatok terén az erőpolitika hive és a nyugati hatalmak fegyverzetének növelése mellett foglal állást. „Azt hiszem — mondotta —, hogy a helyzet nem olyan feszült, mint amilyen például 1950-ben volt. Ennek valószinüleg az az oka, hogy 1950-ben az európai orosz haderőkkel nem álltak szemben azok a nyugati hadseregek, amelyekről helyénvaló megemlékeznünk... Az utóbbi két évben nyugati szervezetünk jobb egyensulyt teremtett meg, noha ez nem teljesen kielégitő és véleményem szerint ezen még javitani kell".

Németország felfegyverzésére vonatkozólag Mendés-France azt állitotta, hogy véleménye szerint szükség van Németország csatlakozására. A miniszterelnök hozzátette: „Ha a Nyugat meg akarja szilárditani helyzetét, nem látom be, hogy miért ne használná fel a német potenciát".

A lap tudósitója megkérdezte a miniszterelnököt, hogy egyetért-e Churchillel az oroszokkal való békés együttlétezés lehetőségében.

Mendés-France igy válaszolt: „Remélem, hogy fennáll a békés együttlétezés lehetősége, de a valóban békés együttlétezés első feltétele az, hogy mi hatalmasak, egészségesek és egységesek legyünk. Ha politikai, gazdasági és katonai téren meg tudunk teremteni egy hatalmas nyugati közösséget, a békés együttlétezés valósággá válhatik".

Ezután a tudósító azt kérdezte a miniszterelnöktől, hogy kormányra jutása óta megváltoztatta-e a „kommunista veszély"-re vonatkozó véleményét. Mendés-France negativan válaszolt. Azt mondotta, hogy a már előzőleg ismert tényeken kivül nem jutott tudomására semmiféle ujabb adat a Szovjetunió katonai szándékait illetően.

★

PARIS. (Agerpres). Mendés-Francenak az „United States News and World Report"-ban megjelent nyilatkozata nyugtalanságot váltott ki a haladószellemü párisi sajtóban. A lapok hangsulyozzák, hogy mivel ez a nyilatkozat Nyugat-Németország felfegyverzésével foglalkozó londoni értekezlet előestéjén látott napvilágot, a francia küldöttség álláspontját fejezi ki.

Számunkra, franciák számára — irja a „l'Humanité" — nem közömbös, hogy Mendés-France éppen ezt az időpontot választotta, hogy nyilatkozatot adjon egy amerikai lapnak. Ez az interju nem igen egyezik azzal, amit népünk hallani óhajt tőle Londonban.

A „Liberation" hangsulyozza, hogy a francia miniszterelnök nyilatkozata „csalódást" keltett a franciák többségében.

Mozik müsora

„DÓZSA GYÖRGY" mozi: október 5-ig: Gőgös hercegnő. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„NICOLAE BALCESCU" mozi: október 3-ig: A nagy fordulat. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„HERBAK JÁNOS" mozi: október 6-ig: Meggyötört lelkek. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„I. L. CARAGIALE" mozi: október 6-ig: Meggyötört lelkek. Előadások: 3.30, 5.30, 7.30 és 9.30 órakor.

„UJ IDŐK" mozi: október 8-ig: 1. Aktuális román hiradó. 2. Aktuális szovjet hiradó. 3. Moszkva, a Szovjetunió fővárosa. 4. A sport mesterei. 5 Jöjjön holnap (szines román bábfilm). Előadások: 3 órától folytatólagosan.

„SOLIDARITATEA" mozi (Gáj): október 5-ig: A vihar. Előadások: hétköznap: 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

„MAXIM GORKIJ" mozi (Mikelaka): október 5-ig: Aratás. Előadások: este 7 órakor, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órakor.

„ILIE PINTILIE" CFR mozi: (Mosóczi-telep): október 5-ig: Necha Naagar.

★

„NICOLAE BALCESCU" mozi (Lippa): október 3-ig: Az orosz balett mesterei.

„PETŐFI SANDOR" mozi (Radna): október 3-ig: Pacsirták dala.

„POPULAR" mozi (Nagyszentmiklós): október 3-ig: A nagy várakozások.

A „Vörös Lobogó" szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4 sz. Telefon: Szerkesztőség: 30-87, 15-10, 35-69 és 22-26. Kiadóhivatal: 16-92. Nyomda: 20-77. Intreprinderea Poligrafică Arad. — Taxa postală plătită în numerar conf. aprobării No. 53—1945.